

INDEX H&M 5000

**FIRMY, KTÓRYM MOŻNA ZAUFAC
I KTÓRE POLECAMY**

To już trzecia edycja raportu INDEX 500 H&M. Naszym celem jest prezentowanie firm, dla których szeroko rozumiana społeczna odpowiedzialność biznesu jest priorytetem. O ile w poprzednich publikacjach w głównej mierze skupialiśmy się na działaniach i projektach CSR, tak w bieżącym wydaniu przy tworzeniu INDEX 500 H&M kierowaliśmy się w znacznym stopniu czynnikami ESG, (E – Środowisko (z ang. *environmental*), S – Społeczna odpowiedzialność (z ang. *social responsibility*), G – Ład korporacyjny (z ang. *corporate governance*). Dziś budowanie wartości firmy bez wypracowanej strategii ESG nie jest możliwe. Coraz bardziej świadomi klienci i inwestorzy oczekują od przedsiębiorców szerokiego spojrzenia na działalność. „W związku z nowymi dyrektywami Unii Europejskiej wiele firm zmuszonych będzie do rozpoczęcia przygotowań do raportowania zrównoważonego (niefinansowego) i konieczności sprostania licznym wymaganiom w tym obszarze. Nie będą to jednak tylko obowiązki wynikające z kwestii prawnych, ale także konieczność dostosowania się do zmian całej gospodarki – rynku, który chce stawać się coraz bardziej świadomy swego oddziaływania na kwestie związane ze środowiskiem naturalnym w duchu idei zrównoważonego rozwoju, a także firm, które mocno podkreślają, iż kwestie społeczne to coś więcej niż wypełnianie podstawowych obowiązków oraz chcą otaczać się partnerami, którzy, podobnie jak one, hołdują tym wartościom” – mówi na łamach naszego raportu **Tomasz Smorgowicz, ekspert Uniwersytetu WSB Merito Gdynia w obszarze ESG**. Należy mieć nadzieję, że firm, które nie tylko muszą, ale przede wszystkim chcą i widzą swoje społeczne powinności, a także dbają o swój rozwój, bo z tym łączy się wdrażanie rozwiązań ESG, będzie dynamicznie przybywać. Na ten moment temat niestety znany jest głównie tym największym – jak wynika z badania

Polskiego Stowarzyszenia ESG z końca 2022 roku, ponad 53 proc. firm nigdy nie słyszało o pojęciu ESG, a jedynie 14 proc. zna je doskonale. Dlatego wszelkie inicjatywy, promujące nie tylko samo pojęcie, ale przede wszystkim prospołeczną postawę, są niezwykle cenne. „Obserwujemy coraz większe zainteresowanie interesariuszy treściami zawartymi w raportach niefinansowych. Kontrahenci, inwestorzy, konsumenci końcowi, a także organizacje społeczne i instytucje finansowe coraz częściej szukają w nich informacji, mogących wpłynąć na decyzję o nawiązaniu formy współpracy czy sfinansowaniu danej inwestycji. Tym samym firmy coraz mocniej akcentują działania ESG w prowadzonej działalności i coraz liczniej decydują się na tworzenie sprawozdań pozafinansowych” – podkreśla **Leszek Stefaniak, menedżer projektów w Forum Odpowiedzialnego Biznesu**.

Prezentujemy Państwu listę 500 firm, które w naszej ocenie podejmują działania wpisujące się w ideę społecznej odpowiedzialności biznesu. ESG nie jest dla nich jedynie trendem – to standard, który wdrażają w swoich instytucjach. Obowiązek raportowania pozafinansowego, którym niebawem objętych zostanie kilka tysięcy firm w Polsce, to nie jedyna przyczyna, dla której wyróżnione przez nas instytucje podejmują aktywność w obszarach społecznych. Wiedzą, że buduje to ich mocną pozycję na rynku, ale też po ludzku ubogaca. Wyróżnionym serdecznie gratulujemy. Będziemy się bacznie przyglądać Państwa aktywności. Przypominamy, że INDEX H&M 500 to lista interaktywna, podlegająca dynamicznym zmianom. Jesteśmy otwarci na wszelkie sugestie tak naszych Czytelników, jak i przedstawicieli firm, dotyczące pozafinansowej działalności wyróżnionych spółek. To Państwo są twórcami INDEX H&M 500 i to w dużej mierze od Państwa zależy, jaki jest kształt listy.

	spółka/www	osoba zarządzająca
1	ABP POLAND ABPPOLAND.COM	FINBARR MCDONNELL
2	ACTION ACTION.PL	PIOTR BIELIŃSKI
3	ADAMED PHARMA ADAMED.COM	MAŁGORZATA ADAMKIEWICZ
4	ADAMPOL ADAMPOLSA.COM.PL	KRZYSZTOF DAKOWICZ
5	AEGON TU NA ŻYCIE AEGON.PL	MARC VAN DER PLOEG
6	AFORTI AFORTI.PL	KLAUDIUSZ SYTEK
7	AGRII POLSKA AGRII.PL	LESZEK SKRZYPCZYK
8	AGROLOK AGROLOK.PL	JANUSZ ŁOJEWSKI
9	AGROSIMEX AGROSIMEX. PL	LESZEK ZYGMUNT BARAŃSKI
10	AILLERON AILLERON.COM	RAFAŁ STYCZEŃ
11	AITON CALDWELL AITONCALDWELL.PL	RAFAŁ PIETRZAK
12	ALFAVOX ALFAVOX.COM	MICHAŁ GÓRA
13	ALIOR BANK ALIORBANK.PL	IWONA DUDA
14	ALMIDES ALMIDES.PL	JERZY NADOLSKI
15	ALTO ALTOADVISORY.PL	SYLWIA TOCZYSKA
16	ALUPROF ALUPROF.EU	TOMASZ GREŁA
17	AMBRA AMBRA.COM.PL	ROBERT OGÓR
18	AMICA WRONKI AMICA.PL	JACEK RUTKOWSKI
19	AMPOL-MEROL AMPOL-MEROL.PL	JOANNA BICZYŃSKA
20	ANIMEX FOODS ANIMEX.PL	RAFAŁ KORUS
21	ANPHARM PRZEDSIĘBIORSTWO FARMACEUTYCZNE ANPHARM.PL	PHILIPPE DARTIGUELONGUE
22	APATOR APATOR.COM	MIROŚLAW KLEPACKI
23	APN PROMISE PROMISE.PL	PIOTR PASZCZYK
24	ARCELORMITTAL POLAND POLAND.ARCELORMITTAL. COM	SANJAY SAMADDAR

FIRMY ODPOWIEDZIALNE ZA ŚRODOWISKO, SPOŁECZEŃSTWO I ODPOWIEDNIE ZARZĄDZANIE ORGANIZACJĄ

WYRÓŻNIENIA

Bank Ochrony Środowiska

Od ponad 30 lat misją BOŚ jest edukacja i wspieranie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska. Wymagania w zakresie ochrony środowiska stawia zarówno swoim partnerom biznesowym, jak i sobie – jako odpowiedzialnej organizacji. Kluczowe projekty społeczne realizuje poprzez programy Fundacji BOŚ, w tym m.in. „Zielona Ławeczka”, „Tradycyjny sad”, „Postaw na Słońce”. Jednocześnie wdraża inicjatywy skierowane do pracowników, np. „Sadzimy lasy” czy „Operacja Czysta Rzeka” – tworząc w ten sposób miejsce pracy, gdzie łączą się takie wartości jak współpraca, zaangażowanie, profesjonalizm oraz szacunek dla innych i ekologii. Potwierdzeniem działań firmy na rzecz odpowiedzialności w biznesie oraz wspierania zrównoważonego rozwoju jest otrzymana w 2022 r. ocena ESG Risk na poziomie 14,2, co oznacza, że ryzyko ESG banku uznano za niskie.

25	ARCHE ARCHE.PL	WŁADYSŁAW GROCHOWSKI
26	ARCHICOM ARCHICOM.PL	WALDEMAR OLBRYK
27	ARCTIC PAPER KOSTRZYN ARCTICPAPER.COM	MICHAŁ JARCZYŃSKI
28	ASM GROUP ASMGROUP.PL	DOROTA KENNY
29	ASSECO POLAND PL.ASSECO.COM	ADAM GÓRAL
30	ATAL ATAL.PL	ZBIGNIEW JUROSZEK
31	ATC CARGO ATC-CARGO.PL	ARTUR JADESZKO
32	ATENDE ATENDE.PL	MARCIN PETRYKOWSKI
33	AUTO PARTNER AUTOPARTNER.COM	ALEKSANDER GÓRECKI
34	AUXILIA AUXILIA.PL	KAMIŁA BARSZCZEWSKA
35	AVISON YOUNG AVISONYOUNG.PL	MICHAŁ ĆWIKLIŃSKI
36	AVIVA TUO AVIVA.PL	KATARZYNA LAURENZA (BEM)
37	AVON COSMETICS POLSKA AVON.PL	AGNIESZKA ISA
38	BA GLASS POLAND BAGLASS.COM	FILIP DROFIĄK
39	BANK BPS BANKBPS.PL	ARTUR ADAMCZYK
40	BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO GK BGK.PL	BEATA DASZYŃSKA- MUZYCZKA
41	BANK HANDLOWY W WARSZAWIE CITIBANK.PL	SŁAWOMIR S. SIKORA
42	BANK MILLENNIUM BANKMILLENNIUM.PL	JOAO BRAS JORGE
43	BANK OCHRONY ŚRODOWISKA BOSBANK. PL	PAWEŁ TRĘTOWSKI
44	BANK PEKAO PEKAO.COM.PL	LESZEK SKIBA
45	BARLINEK BARLINEK.COM.PL	WOJCIECH MICHAŁOWSKI
46	BARRY CALLEBAUT MANUFACTURING POLSKA CALLEBAUT.COM	PATRICK DE MAESENEIRE
47	BARTER BARTERGAZ.PL	WIKTOR GRYKO
48	BASF POLSKA BASF.COM	KATARZYNA BYCZKOWSKA

Elemental Holding

Globalna grupa kapitałowa zajmująca się recyklingiem i urban miningiem. Grupa odzyskuje w zrównoważony sposób strategiczne metale (platynę, pallad, rod, srebro, złoto i miedź) ze zużytych katalizatorów samochodowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, płytek drukowanych oraz złomu metali nieżelaznych. Elemental buduje obecnie w Polsce (w Zawierciu) nowoczesny, pierwszy w tej części Europy zakład do recyklingu zużytych baterii Li-Ion, z których odzyskiwać będzie kluczowe dla nowoczesnych technologii – lit, nikiel oraz kobalt.

ING Bank Śląski

Ideę odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju ING Bank Śląski realizuje m.in. poprzez Program Grantowy ING. Konkurs, z rocznym budżetem 2 mln zł, wspiera projekty z obszaru zrównoważonego rozwoju start-upów i młodych naukowców. W ciągu roku organizowane są 2 edycje, każda z innym wyzwaniem nawiązującym do Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. W 1. edycji była to czysta i dostępna energia (SDG 7), w 2. zrównoważona produkcja i konsumpcja (SDG 12), a w 3. ochrona zasobów wodnych (SDG 6). Oprócz nagród finansowych dodatkową wartością dla uczestników jest udział w warsztatach dotyczących projektowania nowych rozwiązań, szeroka promocja w mediach, możliwość nawiązania kontaktu z inwestorami i firmami z portfolio ING, czy indywidualny mentoring. Program realizuje postanowienia Deklaracji Ekologicznej ogłoszonej w połowie 2021 r. Bank zobowiązał się w niej m.in. do przeznaczenia 5,3 mld zł na sfinansowanie odnawialnych źródeł energii i projektów proekologicznych oraz do wspierania zrównoważonych innowacji.

49	BAYER BAYER.COM	WERNER BAUMANN
50	BBI DEVELOPMENT BBIDEVELOPMENT.PL	MICHAŁ SKOTNICKI
51	BP EUROPA SE ODDZIAŁ W POLSCE BP.COM	BOGDAN KUCHARSKI
52	BIOAGRA-OIL BIOAGRA-OIL.PL	WIESŁAW DZIĄG
53	BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ BIK.PL	MARIUSZ CHOLEWA
54	BIURO MAKLERSKIE PEKAO PEKAO.COM.PL	PIOTR KOZŁOWSKI
55	BLACHOTRAPEZ BLACHOTRAPEZ.EU	RAFAŁ MICHALSKI
56	BLIRT BLIRT.PL	MARIAN POPINIGIS
57	BONPRIX BONPRIX.PL	KAI HECK
58	BORYSZEW BORYSZEW.COM.PL	WOJCIECH KOWALCZYK
59	BOWIM BOWIM.PL	JACEK ROŻEK
60	BP EUROPA SE ODDZIAŁ W POLSCE BP.COM	BOGDAN KUCHARSKI
61	BRENNTAG POLSKA BRENNTAG.COM	JACEK IWAŃCZUK
62	BRITISH AMERICAN TOBACCO bat.com.pl	Blagoje Jovanovic
63	BRITISH AUTOMOTIVE HOLDING BA-HOLDING.PL	ANDRZEJ NIZIO
64	BROWAR CZARNKÓW BROWARCZARNKOW.PL	TOMASZ KAMIŃSKI
65	BROWN-FORMAN BROWN-FORMAN.COM	BIBA KONIECZNA- SANO
66	BUDIMEX BUDIMEX.PL	ARTUR POPKO
67	BUDMAT BOGDAN WIĘCEK BUDMAT.COM	KATARZYNA WIĘCEK OCZKIEWICZ
68	BUTCHER'S PET CARE BUTCHERSPETCARE.COM	PAT ROMANEK
69	CANON CANON.PL	IAIN MAXWELL
70	CAPITAL PARK CAPITALPARK.PL	JAN MOTZ
71	CARLSBERG CARLSBERGPOLSKA.PL	MIESZKO MUSIAŁ
72	CARREFOUR POLSKA CARREFOUR.PL	TAREK OUAIBI

Realizację programów z obszaru zrównoważonego rozwoju Kuehne+Nagel rozpoczęło w 2010 r. Ich zakres uległ w tym czasie ewolucji. Powołano lokalny Komitet Sterujący ds. Zrównoważonego Rozwoju, by zaadresować ambitne cele w obszarach środowiskowych tj.: redukcja i zamiana energii elektrycznej na zieloną, redukcja zużycia wody, zwiększenie wskaźnika odpadów poddawanych recyklingowi i ograniczenie zużycia plastiku ze szczególnym uwzględnieniem folii w operacjach magazynowych. Firma zaprosiła pracowników do proponowania rozwiązań ograniczających ślad węglowy, jednocześnie edukując w zakresie działań środowiskowych. We współpracy z organizacjami pozarządowymi firma działa na rzecz lokalnych społeczności i wspiera oddolne działania pracowników.

Firma podchodzi strategicznie do odpowiedzialności społecznej. Jej działania opierają się na trzech filarach: wiarygodności klimatycznej, wzmacnianiu społeczności oraz logistyce wartości. To firmą z ludzką twarzą, dla której człowiek jest najważniejszy. Flagowe projekty Work&Care Academy oraz kompleksowy program well-beingowy „Stacja Dobrostan”, skupiają się na wsparciu odporności psychicznej pracowników, dbałości zarówno o zdrowego ducha, jak i ciała, a także dostarczeniu wiedzy i umiejętności jak być uważnym na drugiego człowieka. W ramach programów spółka organizuje szkolenia offline, online, konsultacje kryzysowe oraz liczne akcje wspierające diagnostykę medyczną. Organizuje również „łżejsze” aktywności jak kursy mindfulness czy wspólne morsowanie. Umożliwia pracownikom bezpłatny dostęp do platformy HearMe, gdzie mogą skorzystać z porad terapeutów czy dietetyków.

73	CARSERWIS CARSERWIS.PL	JANUSZ PACZEWSKI
74	CASTORAMA POLSKA CASTORAMA.PL	SEBASTIEN DAVID KRYSIAK
75	CAT LC POLSKA GROUPECAT.COM	WALTER ALEJANDRO FORBES
76	CBRE CBRE.PL	DANIEL BIENIAS
77	CD PROJEKT CDPROJEKT.COM	ADAM KICIŃSKI
78	CDRL CDRL.PL	MAREK DWORCZAK
79	CEDC INTERNATIONAL CEDC.COM	ALESSANDRO PICCHI
80	CEDO CEDO.COM	ANDRZEJ OSTROWSKI
81	CEMET SERWIS CEMET.PL	WITOLD POŚPIECH
82	CEMEX POLSKA CEMEX.PL	RÜDIGER KUHN
83	CENTRALA FARMACEUTYCZNA CEFARM CEFARM.COM.PL	JAN KRUK
84	CENTROZŁOM WROCŁAW CENTROZLOM.COM.PL	DAMIAN PIETRZYK
85	CENTRUM NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII CNTSA.PL	JACEK TAŻBIREK
86	CENTRUM ROZLICZEŃ ELEKTRONICZNYCH POLSKIE EPŁATNOŚCI PEP.PL	JAROSŁAW MIKOS
87	CEREAL PARTNERS POLAND TORUŃ-PACIFIC NESTLE-CEREALS.COM	ALEKSANDER WASILEWSKI
88	CIECH CIEHGROUP.COM	DAWID JAKUBOWICZ
89	CINKCIARZ.PL CINKCIARZ.PL	MARCIN PIÓRO
90	CIRCLE K POLSKA CIRCLEK.PL	MICHAŁ CISZEK
91	CMC POLAND CMC.COM	JERZY KOZICZ
92	CNH INDUSTRIAL POLSKA CNHINDUSTRIAL.COM	DEREK NEILSON
93	COGNOR COGNOR.EU	PRZEMYSŁAW SZTUCZKOWSKI
94	COLAS POLSKA COLAS.PL	SÉBASTIEN PICAUT
95	COLUMBUS ENERGY COLUMBUSENERGY.PL	DAWID ZIELIŃSKI

Firma doradcza Savills jest jednym z prekursorów i największych autorytetów w obszarze ESG na rynku nieruchomości komercyjnych w Polsce. Strategia Savills oparta jest na 9 Celach Zrównoważonego Rozwoju. Dodatkowo firma nawiązuje partnerstwa na rzecz realizacji tych celów. Savills stale szkoli i edukuje w zakresie zrównoważonego rozwoju swoich pracowników, klientów oraz lokalną społeczność. Przykładem mogą być warsztaty skierowane do uczniów szkół. Firma aktywnie promuje równość płci i wyrównywanie szans oraz tworzy zróżnicowane i integracyjne środowisko dla wszystkich.

Firma lokalnie wspiera takich partnerów jak np. Fundacja Sukcesu Pisanego Szminką, Stowarzyszenie KPH, Fundacja Nasza Ziemia, projekt Corinne Runs for Good Fundacji Unaweza, Fundacja Zaczyn.

Zmiany w kierunku zrównoważonego rozwoju dotyczą też m.in. obszarów logistyki i transportu, zarządzania i doboru surowców w procesie produkcji, realizacji wysyłek z zamówień on-line, wdrożenia w 100 proc. oświetlenia typu LED w sklepach, czy ponownego użycia wybranych materiałów i mebli w procesach modernizacyjnych.

96	COMARCH COMARCH.PL	JANUSZ FILIPIAK
97	COMP COMP.COM.PL	ROBERT TOMASZEWSKI
98	COMPENSA TU VIENNA INSURANCE GROUP COMPENSA.PL	ANNA WŁODARCZYK-MOCZKOWSKA
99	COMPERIA.PL COMPERIA.PL	WOJCIECH MAŁEK
100	CONCORDIA POLSKA T.U. CNCORDIAUBEZPIECZENIA.PL	ROGER HODGKISS
101	COPERNICUS PODMIOT LECZNICZY COPERNICUS.GDA.PL	DARIUSZ KOSTRZEWA
102	CORAB CORAB.PL	HENRYK BIAŁY
103	CREAM PROPERTY ADVISORS CREAM- ADVISORS.PL	NIALL O'HIGGINS
104	CREDIT AGRICOLE POLSKA CREDIT-AGRICOLE.PL	PIOTR KWIATKOWSKI
105	CREDIT SUISSE POLAND CREDIT-SUISSE.COM	DOROTA JÓZEFOWICZ
106	CRIF CRIF.PL	PIOTR BADURA
107	CRIST CRIST.COM.PL	IRENEUSZ ĆWIRKO
108	CRONIMET PL CRONIMET.COM.PL	MACIEJ LIPIŃSKI
109	CYFROWY POLSAT CYFROWYPOLSAT.PL	MIROŚLAW BŁASZCZYK
110	D.A.S. TU OCHRONY PRAWNEJ DAS.PL	RAFAŁ HISZPAŃSKI
111	DACHSER DACHSER.PL	GRZEGORZ LICHOCIK
112	DAJAR DAJAR.PL	JAROSŁAW ROMAŃSKI
113	DANWOOD DANWOOD.PL	JAROSŁAW JURAK
114	DCT GDAŃSK DCTGDANSK.PL	CAMERON THORPE
115	DE HEUS DEHEUS.PL	ADAM ZALESKI
116	DEICHMANN OBUWIE DEICHMANN.COM	MARIUSZ KULIK
117	DEKPOL DEKPOL.PL	MARIUSZ TUCHLIN
118	DELKO DELKO.COM.PL	DARIUSZ KAWECKI
119	DELL PRODUCTS DELL.COM	WIESŁAW GORZELAK

Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita

Mlekovita jako lider branży mleczarskiej w Europie Środkowo-Wschodniej stawia sobie za zadanie wyznaczanie najwyższych standardów w dbałości o stan środowiska, poprawie jakości życia społeczeństwa oraz ładzie korporacyjnym. Dlatego firma realizuje szereg działań prośrodowiskowych, m.in. prowadząc racjonalną gospodarkę surowcami, optymalizując zużycie wody i energii.

Mlekovita angażuje się również w promocję zdrowego stylu życia i profilaktykę, zwracając szczególną uwagę na zalety dla zdrowia płynące z codziennego spożywania nabiału. Firma dba też o to, by być nowoczesną organizacją zarządzaną w sposób odpowiedzialny, dbając o rozwój pracowników i odpowiadając na wyzwania lokalnego rynku pracy.

Unum Życie TuR

Społeczna odpowiedzialność jest wpisana w DNA Unum. W 2009 roku powstała Fundacja Unum wspierające dzieci i młodzież z trudnych środowisk w edukacji, dodatkowo angażujemy się w programy wspierające zdrowie, bo wierzymy, że nie ma nic cenniejszego! Naszą najsilniejszą stroną jest empatia, wrażliwość i zaangażowanie wolontariuszy. W szeregu akcji społecznym wspierających zarówno ogólnopolskie inicjatywy, jak i lokalne działania, ponad 300 pracowników i współpracowników Unum angażuje się, by nieść potrzebną pomoc. Wolontariat w Unum dwukrotnie zyskał uznanie Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, otrzymując tytuł „Wolontariat pracowniczy wysokiej jakości”. W działaniach społecznych pomagamy dzieciom z domów dziecka i pieczy zastępczej, osobom w kryzysie ubóstwa i bezdomności, osobom zmagającym się z chorobą lub niepełnosprawnością, uchodźcom, a także naszemu środowisku i zwierzętom w schroniskach.

120	DELOITTE POLAND DELOITTE.COM	TOMASZ KONIK	146	ENERGOPOMIAR ENERGOPOMIAR.COM.PL	ROBERT WITEK
121	DENSO THERMAL SYSTEMS POLSKA DENSO.COM	JACEK GWÓDŹ	147	ENIQ ENIQ.PL	MARIUSZ WOŹNICA
122	DENTONS DENTONS.COM	ARKADIUSZ KRASNODĘBSKI	148	ENTER AIR ENTERAIR.PL	GRZEGORZ WOJCIECH POLANIECKI
123	DEVELIA DEVELIA.PL	ANDRZEJ OŚLIZŁO	149	EOBUWIE.PL EOBUWIE.PL	MARCIN GRZYMKOWSKI
124	DIAGNOSTYKA LABORATORIUM MEDYCZNE DIAG.PL	JAKUB SWADŹBA	150	ERBUD ERBUD.PL	DARIUSZ GRZESZCZAK
125	DINO POLSKA GRUPADINO.PL	MICHAŁ KRAUZE	151	ERGIS ERGIS.EU	TADEUSZ NOWICKI
126	DINO POLSKA GK	MICHAŁ KRAUZE	152	ERICSSON ERICSSON.COM	MARTIN MELLOR
127	DM BOŚ BOSSA.PL	RADOŚŁAW OLSZEWSKI	153	ESSITY OPERATIONS POLAND ESSITY.COM	KAROL KUKLEWSKI
128	DOM DEVELOPMENT DOMD.PL	JAROSŁAW SZANAJCA	154	EUROCASH EUROCASH.PL	LUIS AMARAL
129	DOZ doz.pl		155	EUROSERVICE ZPT W SUROCHOWIE EUROSERVICEZPT.PL	AGNIESZKA SZOTT – KACIUBA/ ZBIGNIEW PODHAJSKI
130	DPD POLSKA DPD.COM	RAFAŁ NAWŁOKA	156	EXIDE TECHNOLOGIES EXIDEGROUP.COM	STEFAN STÜBING
131	DROBIMEX DROBIMEX.PL	KLAUS ROPPEL	157	FABRYKA FARB I LAKIERÓW ŚNIEŻKA SNIEZKA.PL	PIOTR MIKRUT
132	DROSED DROSED.PL	OLIVIER DUQUESNE	158	FABRYKI MEBLI FORTE FORTE.COM.PL	MACIEJ FORMANOWICZ
133	DRUTEX DRUTEX.PL	LESZEK GIERSZEWSKI	159	FARMACOL FARMACOL.COM.PL	BARBARA KASZOWICZ
134	E. LECLERC POLSKA LECLERC.PL	JEAN-PHILIPPE MAGRÉ	160	FARUTEX FARUTEX.PL	JAROSŁAW RUCIŃSKI
135	EASYCALL.PL EASYCALL.PL	ŁUKASZ GÓRSKI	161	FCA POWERTRAIN POLAND FCAGROUP.PL	DAVIDE GUERRA
136	ECHO INVESTMENT ECHO.COM.PL	NICKLAS LINDBERG	162	FERMY DROBIU WOŹNIAK FDW.PL	ADAM WOŹNIAK
137	EFL EFL.PL	RADOŚŁAW WOŹNIAK	163	FERRERO POLSKA FERRERO.PL	CEZARY WIĘCŁAW
138	EGIS POLSKA PL.EGIS.HEALTH	CEZARY SAGANOWSKI	164	FLEXTRONICS INTERNATIONAL POLAND FLEX.COM	PETER MORFOPOULOS
139	EKO PARK EKOPARK.PL	TADEUSZ KONIECZNY	165	FM LOGISTIC FMLOGISTIC.PL	DANIEL FRANKE
140	EKOLAND EKOLANDPOLSKA.COM.PL	KONSTANTY WOJTASZEK	166	FOTON TECHNIK FOTONTECHNIK.PL	MICHAŁ SKORUPA
141	ELEMENTAL HOLDING ELEMENTAL.BIZ	PAWEŁ JARSKI	167	FRESH LOGISTICS POLSKA POLSKA.RABEN-GROUP.COM	EWALD RABEN
142	EMITEL EMITEL.PL	Andrzej J. Kozłowski	168	FUJITSU TECHNOLOGY SOLUTIONS FUJITSU.COM	DARIUSZ KWIECIŃSKI
143	ENCOS ENCOS.PL	PIOTR SZCZECIŃSKI			
144	ENEA ENEA.PL	PAWEŁ SZCZESZEK			
145	ENERGA ENERGA.PL	JACEK GOLIŃSKI			

169	FUTURE COLLARS FUTURECOLLARS.COM	BEATA JAROSZ	193	GRUPA KAPITAŁOWA REMONTOWA HOLDING REMONTOWAHOLDING.PL	ADAM RUSZKOWSKI
170	GASPOL GASPOL.PL	SYLWESTER ŚMIGIEL	194	GRUPA KAPITAŁOWA SPECJAŁ SPECJAL.COM.PL	KRZYSZTOF TOKARZ
171	GEDIA POLAND MOJAGEDIA.PL	ANDRZEJ MARCINEK	195	GRUPA LOTOS LOTOS.PL	ZOFIA PARYŁA
172	GEFCO POLSKA PL.GEFCO.NET	RAFAŁ KRAJEWSKI	196	GRUPA LUX-MED LUXMED.PL	ANNA RULKIEWICZ
173	GENERALI T.U. GENERALI.PL	ROGER HODGKISS	197	GRUPA MAGNETI MARELLI W POLSCE MAGNETIMARELLI- CHECKSTAR.PL	ADRIANO FONTANA
174	GENOMTEC genomtec.com	MIRON TOKARSKI	198	GRUPA MASPEX MASPEX.COM	KRZYSZTOF PAWIŃSKI
175	GEODIS POLAND GEODIS.COM	MARIE-CHRISTINE LOMBARD	199	GRUPA MLEKOVITA MLEKOVITA.COM	DARIUSZ SAPIŃSKI
176	GLOBE TRADE CENTRE GTC.COM.PL	YOVAV CARMİ	200	GRUPA MUSZKIETERÓW MUSZKIETEROWIE.PL	DAVID DE BOSSCHÈRE
177	GOBARTO GOBARTO.PL	MARCIN ŚLIWIŃSKI	201	GRUPA NEUCA NEUCA.PL	PIOTR SUCHARSKI
178	GOLDBECK GOLDBECK.PL	JAN HENDRIK GOLDBECK	202	GRUPA NOWY STYL NOWYSTYL.COM	ADAM KRZANOWSKI
179	GRANT THORNTON GRANTTHORNTON.PL	TOMASZ WRÓBLEWSKI	203	GRUPA OKNOPLAST OKNOPLAST.COM.PL	MIKOŁAJ PLACEK
180	GRUPA AMICA AMICA.PL	JACEK RUTKOWSKI	204	GRUPA PGD PGD.PL	GRZEGORZ HANKUS
181	GRUPA ANG GRUPAANG.PL	ARTUR NOWAK- GOCŁAWSKI	205	GRUPA PKF CONSULT PKFPOLSKA.PL	EWA JAKUBCZYK- CAŁY
182	GRUPA AZOTY GRUPAAZOTY.COM	TOMASZ HINC	206	GRUPA RABEN POLSKA POLSKA.RABEN-GROUP.COM	EWALD RABEN
183	GRUPA CAN-PACK CANPACK.COM	ROBERTO VILLAQUIRÁN	207	GRUPA RHENUS RHENUS.COM	ADAM MROZICKI
184	GRUPA CCC CORPORATE CCC.EU	MARCIN CZYCZERSKI	208	GRUPA SAINT-GOBAIN W POLSCE SAINT-GOBAIN.PL	JOANNA CZYNSZ- PIECHOWIAK
185	GRUPA DSV W POLSCE DSV.COM	JENS BJØRN ANDERSEN	209	GRUPA SOKOŁÓW SOKOLOW.PL	BOGUSŁAW MISZCZUK
186	GRUPA EIFFAGE POLSKA EIFFAGE.PL	DENIS MATHERN	210	GRUPA STRABAG STRABAG.PL	WOJCIECH TROJANOWSKI
187	GRUPA EMMERSON GRUPAEMMERSON.PL	MAREK KRAJEWSKI	211	GRUPA UNIQA UNIQA.PL	MARCIN NEDWIDE
188	GRUPA ERGO HESTIA ERGOHESTIA.PL	PIOTR M. ŚLIWICKI	212	GRUPA VELUX POLSKA VELUX.PL	JACEK ŚLIWIŃSKI
189	GRUPA IDEA GETIN LEASING GETINLEASING.PL	MAREK BAUER	213	GRUPA WARTA WARTA.PL	JAROSŁAW PARKOT
190	GRUPA IMPEL IMPEL.PL	GRZEGORZ DZIK	214	GRUPA WRÓBEL WROBEL.MERCEDES-BENZ. PL	MICHAŁ ŁUCZAK
191	GRUPA INNOGY POLSKA INNOGY.PL	ANDRZEJ MODZELEWSKI	215	GRUPA ZUE GRUPAZUE.PL	WIESŁAW NOWAK
192	GRUPA KAPITAŁOWA LEASINGTEAM LEASINGTEAM.PL	MACIEJ MAJEWSKI			

216	GRUPA ŻYWIEC GRUPAZYWIEC.PL	SIMON AMOR	240	INNOGY POLSKA INNOGY.PL	FILIP THON
217	GS1 GS1PL.ORG	JOANNA REDMER	241	INSTANTA INSTANTA.PL	JACEK SZYMCZYK
218	H&M HENNES & MAURITZ HM.COM	KARL-JOHAN PERSSON	242	INTELIWISE INTELIWISE.COM	MARCIN STRZAŁKOWSKI
219	HAVAS MEDIA GROUP PL.HAVAS.COM	RENATA WASIAK-SOSNOWSKA	243	INTER CARS INTERCARS.COM.PL	MACIEJ OLEKSOWICZ
220	HAVI LOGISTICS HAVI.COM	FRANTIŠEK HOUŠKA	244	INTER TRADE INTERTRADE.COM.PL	KRZYSZTOF JURECZKA
221	HAWE TELEKOM HAWETELEKOM.COM	PAWEŁ PALUCHOWSKI	245	INTERFOOD POLSKA INTERFOOD.COM	ADAM PŁATOS
222	HB REAVIS HBREVIS.COM	MARIAN HERMAN	246	INTERRISK TU VIENNA INSURANCE GROUP INTERRISK.PL	PIOTR NARLOCH
223	HELLMANN hellmann.com	JACEK PRZYBYŁOWSKI	247	INTRUM INTRUM.PL	KRZYSZTOF KRAUZE
224	HENKEL POLSKA HENKEL.PL	KAROLINA SZMIDT	248	IPOPEMA SECURITIES IPOPEMASECURITIES.PL	JACEK LEWANDOWSKI
225	HEWLETT PACKARD ENTERPRISE GLOBAL BUSINESS CENTER HPE.COM	KATARZYNA TURKIEWICZ	249	ITAKA HOLDINGS ITAKA.PL	MARIUSZ JAŃCZUK
226	HOCHLAND POLSKA HOCHLAND.PL	PETER KNAUER	250	IZOTAL IZOTAL.COM.PL	MAREK MAZUREK
227	HOOGWEGT POLAND HOOGWEGTPOLAND.PL	MACIEJ KĘDZIERSKI	251	J.W. CONSTRUCTION HOLDING JWC.PL	JÓZEF KAZIMIERZ WOJCIECHOWSKI
228	HP ENTERPRISE POLSKA HPE.COM	MICHAŁ ZAJĄCZKOWSKI	252	JABIL POLAND JABIL.COM	KRZYSZTOF MIODUSZEWSKI
229	HUAWEI POLSKA CONSUMER.HUAWEI.COM	JACKIE ZHANG	253	JERONIMO MARTINS POLSKA JERINIMOMARTINS.COM	PEDRO SOARES DOS SANTOS
230	HURTAP HURTAP.COM.PL	WIKTOR NAPIÓRA	254	JHM DEVELOPMENT JHMDEVELOPMENT.PL	REGINA BISKUPSKA
231	I2 DEVELOPMENT I2DEVELOPMENT.PL	MARCIN MISZTAŁ	255	JOHNSON MATTHEY BATTERY SYSTEMS MATTHEY.COM	PATRICK THOMAS
232	ID LOGISTICS POLSKA ID-LOGISTICS.COM	YANN BELGY	256	KACZMAREK ELECTRIC KE.PL	CEZARY KACZMAREK
233	IDEA BANK IDEABANK.PL	JERZY PRUSKI	257	KACZMARSKI GROUP KACZMARSKIGROUP.PL	MARTIN KACZMARSKI
234	IMMOFINANZ IMMOFINANZ.COM	RONNY PECIK	258	KAJIMA POLAND KAJIMA.PL	MACIEJ RUNKIEWICZ
235	INCOM GROUP INCOMGROUP.PL	MARIUSZ JAWORSKI	259	KAUFLAND POLSKA MARKET KAUFLAND.PL	GUNNAR GÜNTHER
236	INDOS INDOS.PL	IRENEUSZ GLENSCZYK	260	KGHM POLSKA MIEDŹ GK KGHM.COM	TOMASZ ZDZIKOT
237	INDYKPOL INDYKPOL.PL	PIOTR KULIKOWSKI	261	KIMBALL ELECTRONICS POLAND KIMBALLELECTRONICS.PL	DONALD CHARRON
238	ING BANK ŚLĄSKI ING.PL	BRUNON BARTKIEWICZ			
239	ING LEASE INGLEASE.PL	ALICJA ŻYŁA			

262	KIRCHHOFF AUTOMOTIVE KIRCHHOFF- AUTOMOTIVE.COM	JANUSZ SOBOŃ	285	MALTA-DECOR MALTADECOR.PL	TOMASZ JAŃCZAK
263	KNIGHT FRANK KNIGHTFRANK.COM.PL	JOSEPH BOROWSKI	286	MANGATA HOLDING MANGATA.COM.PL	LESZEK JURASZ
264	KOMAGRA KOMAGRA.PL	WIESŁAW DZIĄG	287	MARCEGAGLIA POLAND MARCEGAGLIA.PL	ANTONIO MARCEGAGLIA
265	KOMPANIA PIWOWARSKA KP.PL	IGOR TIKHONOV	288	MAZARS W POLSCE POL.MAZARS.PL	MICHEL KIVIATKOWSKI
266	KOMPUTRONIK KOMPUTRONIK.COM	WOJCIECH BUCZKOWSKI	289	MAZDA MOTOR LOGISTICS EUROPE MAZDA.PL	MARTIJN TEN BRINK
267	KOMTUR POLSKA KOMTUR.PL	JOSEF BRUNO KUENLE	290	MBANK MBANK.PL	CEZARY STYPUŁKOWSKI
268	KONIMPEX KONIMPEX.PL	CEZARY GŁUCHOWSKI	291	MC DONALDS MCDONALDS.PL	TOMASZ ROGACZ
269	KPMG HOME.KPMG	BILL THOMAS	292	MEDICARE-GALENICA MEDICARE.PL	DARIUSZ KUCOWICZ
270	KRONOSPAN MIELEC PL.KRONOSPAN-EXPRESS. COM	DAGMARA MACH	293	MEDICOVER MEDICOVER.PL	JOHN STUBBINGTON
271	KRUK PL.KRUK.EU	PIOTR KRUPA	294	MEDTRONIC POLAND MEDTRONIC.COM	WOJCIECH JEŻEWSKI
272	KUEHNE + NAGEL PL.KUEHNE-NAGEL.COM	WOJCIECH SIENICKI	295	MENNICA POLSKA MENNICA.COM.PL	GRZEGORZ ZAMBRZYCKI
273	L'ORÉAL POLSKA LOREAL.COM	WIOLETTA ROSOŁOWSKA	296	MERCATOR MEDICAL MERCATORMEDICAL.EU	WIESŁAW ŻYZNOWSKI
274	LEONI KABEL POLSKA LEONI-POLSKA.COM	PIOTR OCHENDUSZKIEWICZ	297	MERCUS LOGISTYKA MERCUS.COM.PL	HENRYK PAWLICZEK
275	LEROY MERLIN POLSKA LEROYMERLIN.PL	KRZYSZTOF KORDULEWSKI	298	METLIFE TUNŻIR METLIFE.PL	MONIKA SPADŁO- KOLANO
276	LG ELECTRONICS MŁAWA MLAWA.PL	SI HWAN PARK	299	MEXEM MEXEM.COM.PL	JAROSŁAW MOLAK
277	LIDL POLSKA LIDL.PL	WŁODZIMIERZ WLAŻŁAK	300	MINUTOR ENERGIA MINUTOR-ENERGIA.PL	ZBISŁAW LASEK
278	LINK4 TU LINK4.PL	AGNIESZKA WROŃSKA	301	MLEKOVITA MLEKOVITA.COM.PL	DARIUSZ SAPIŃSKI
279	LOTTE WEDEL WEDEL.PL	TSUYOSHI FUKATSU	302	MORELE.NET MORELE.NET	RYSZARD PAWLIK
280	LUBELSKI WĘGIEL BOGDANKA LW.COM.PL	ARTUR WASIL	303	MOSTOSTAL WARSZAWA MOSTOSTAL. WAW.PL	MIGUEL ANGEL HERAS LLORENTE
281	LYRECO POLSKA LYRECO.COM	PIOTR MIROSLAW	304	MOSTOSTAL ZABRZE MZ.PL	DARIUSZ PIETYSZUK
282	MAGNA FORMPOL MAGNA.COM	DANIEL MACIEJOWSKI	305	MOTA-ENGIL CENTRAL EUROPE MOTA-ENGIL-CE.EU	MACIEJ MICHAŁEK
283	MAK UBEZPIECZENIA MAKUBEZPIECZENIA.PL	ANDRZEJ WASILEWSKI	306	MOWI POLAND MOWI.COM	JOHN MCGINLEY
284	MAKRO CASH AND CARRY POLSKA MAKRO.PL	DOMINIK BRANNY	307	MPAY MPAY.PL	ANDRZEJ BASIAK
			308	MULTISERWIS MULTISERWIS.COM.PL	MICHAŁ LEWICKI
			309	NATIONALE NEDERLANDEN NN.PL	SZYMON OŻÓG

310	NATWEST NATWEST.COM	ALISON ROSE	333	OPEN LIFE OPENLIFE.PL	KRZYSZTOF BUKOWSKI
311	NEONET NEONET.PL	MAREK MAJEWSKI	334	OPONEO.PL OPONEO.PL	DARIUSZ TOPOLEWSKI
312	NETIA NETIA.PL	ANDRZEJ ABRAMCZUK	335	OPTIMA LOGISTICS GROUP OPTIMALG.COM	MARCIN STRADOMSKI
313	NETTO NETTO.PL	MARK NIELSEN	336	ORACLE POLSKA ORACLE.COM	KATARZYNA PAWLAK
314	NEUCA NEUCA.PL	PIOTR SUCHARSKI	337	ORANGE POLSKA ORANGE.PL	JULIEN DUCARROZ
315	NEWAG NEWAG.PL	ZBIGNIEW KONIECZEK	338	ORBICO ORBICO.PL	DARIUSZ CHŁUS
316	NEXERA NEXERA.PL	JACEK WIŚNIEWSKI	339	ORBIS ORBIS.PL	GILLES CLAVIE
317	NEXTEER AUTOMOTIVE POLAND NEXTEER.COM	ROBERT GAŁĄZKA	340	OSADKOWSKI- CEBULSKI GK OSADKOWSKI-CEBULSKI.PL	LESZEK CEBULSKI
318	NGK CERAMICS POLSKA NGK.COM.PL	YASUKAZU HIJIKATA	341	OSTRÓDA YACHT OSTRODA-YACHT.COM.PL	PIOTR JERZY JASIONOWSKI
319	NHOOD POLSKA NHOOD.PL		342	OT LOGISTICS OTLOGISTICS.PL	KONRAD HERNIK
320	NOVA TRADING NOVA-TRADING.COM	PIOTR ORŁOWSKI	343	PAMAPOL PAMAPOL.COM.PL	ROBERT JANKOWSKI
321	NOVO HURTOWNIA FARMACEUTYCZNA NOVO-SA.PL	JANUSZ NAHORNIAK	344	PANATTONI PANATTONIEUROPE.COM	ROBERT DOBRZYCKI
322	NSK BEARINGS POLSKA NSKEUROPE.PL	ANDRZEJ GAJDZIŃSKI	345	PAROC POLSKA PAROC.PL	ANDRZEJ MALICKI
323	NTG POLAR ROAD NTGPOLAR.PL	JESPER ELLEGAARD/ JAROSŁAW BOSIŃSKI	346	PBG PBG-SA.PL	JERZY KARNEY
324	NTT SYSTEM NTT.PL	TADEUSZ KUREK	347	PCC EXOL PCC-EXOL.EU	DARIUSZ CIESIELSKI
325	NUVALU POLSKA NUVALU.PL	ŁUKASZ WASILEWSKI	348	PCC ROKITA PCC.ROKITA.PL	WIESŁAW KLIMKOWSKI
326	OEX OEX.PL	JERZY MOTZ	349	PEKAES PEKAES.PL	MACIEJ BACHMAN
327	OKRĘGOWA SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA PIĄTNICA PIATNICA.COM.PL	ZBIGNIEW KALINOWSKI	350	PEKAO FAKTORING PEKAOFAKTORING.PL	DARIUSZ JAMROŻY
328	OKRĘGOWA SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA SIERPC OSM-SIERPC.PL	GRZEGORZ GAŃKO	351	PEKAO LEASING PEKAOLEASING. COM.PL	KRZYSZTOF ZAGORZELSKI
329	OMIDA GROUP OMIDA.PL	BARTMŁOMIEJ GLINKA	352	PELION PELION.EU	JACEK SZWAJCOWSKI
330	ONICO ONICO.PL	ANDRZEJ KOCIUBIŃSKI	353	PEPCO POLAND PEPCO.PL	MARCIN STAŃKO
331	ONNINEN ONNINEN.PL	ENDRE ESPESETH	354	PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA GKPGE.PL	WOJCIECH DĄBROWSKI
332	OPEN FINANCE OPEN.PL	JOANNA TOMICKA - ZAWORA	355	PH ALFA ELEKTRO ALFAELEKTRO.PL	WIESŁAW ROMAŃCZUK
			356	PHILIPS POLSKA PHILIPS.PL	REINIER SCHLATMAN

357	PHOENIX CONTACT WIELKOPOLSKA PHOENIXCONTACT.COM	MARCIN POZNAŃSKI	380	PRONAR PRONAR.PL	SERGIUSZ MARTYNIUK
358	PHUP GNIEZNO PHUPGNIEZNO.PL	DARIUSZ SZESZYCKI	381	PROVIDENT POLSKA PROVIDENT.PL	AGNIESZKA KŁOS-SIDDIQUI
359	PHZ BALTONA BALTONA.PL	WOJCIECH CZERNEK	382	PSH LEWIATAN LEWIATAN.PL	ROBERT RĘKAS
360	PKO BP PKOBP.PL	RAFAŁ ANTCZAK	383	PWC PWC.PL	ADAM KRASOŃ
361	PKO LEASING PKOLEASING.PL	PAWEŁ PACH	384	PZU PZU.PL	BEATA KOZŁOWSKA-CHYŁA
362	PKO ŻYCIE TU PKOUBEZPIECZENIA.PL	SŁAWOMIR ŁOPALEWSKI	385	RAFAKO RAFAKO.COM.PL	RADOSŁAW DOMAGALSKI-ŁABĘDZKI
363	PLICHTA DEALER PARK PLICHTA.COM.PL	ALEKSANDER PLICHTA	386	RAINBOW TOURS R.PL	GRZEGORZ BASZCZYŃSKI
364	POINTPACK POINTPACK.PL	MAREK PIOSIK	387	RAWLPLUG RAWLPLUG.COM	RADOSŁAW KOELNER
365	POL-OIL-CORPORATION POLOIL.PL	STEFANIA JAŁOWIECKA	388	REGESTA REGESTA.PL	RAFAŁ KWIECIEŃ
366	POLENERGIA POLENERGIA.PL	MICHAŁ MICHALSKI	389	REHAU REHAU.COM	MAREK CHABURA
367	POLSKA GRUPA FARMACEUTYCZNA PGF.COM.PL	ANDRZEJ NIEDBALSKI/ PIOTR CIEŚLAK	390	RENAULT POLSKA RENAULT.PL	GRZEGORZ ZALEWSKI
368	POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN ORLEN.PL	DANIEL OBAJTEK	391	ROBYG ROBYG.PL	ZBIGNIEW OKOŃSKI
369	POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT LOT.COM	RAFAŁ MILCZARSKI	392	ROCKWELL AUTOMATION ROCKWELLAUTOMATION.COM	KAWAL MAHARAJ
370	POLSKIE SIECI ELEKTROENERGETYCZNE PDE.PL	ERYK KŁOSSOWSKI	393	RÖDL & PARTNER ROEDL.PL	LILIANE PREUSSER
371	PORR PORR.PL	PIOTR KLEDZIK	394	ROHLIG SUUS LOGISTICS SUUS.COM	TADEUSZ CHMIELEWSKI
372	POZNAŃSKA KORPORACJA BUDOWLANA PEKABEX PEKABEX.PL	ROBERT JĘDRZEJOWSKI	395	RONAL POLSKA RONALGROUP.COM	KRZYSZTOF BROSIG
373	PPH STANDARD STANDARD.PL	DARIUSZ NOWACZYŃSKI	396	RONSON RONSON.PL	BOAZ HAIM
374	PPHU SPECJAŁ SPECJAL.COM.PL	KRZYSZTOF TOKARZ	397	ROSSMANN SD POLSKA ROSSMANN.PL	MAREK MARUSZAK
375	PPHU TERG TERG.PL	PIOTR GRZEBITA	398	SAGE SAGE.COM.PL	PIOTR CISKI
376	PRESS GLASS PRESSGLASS.COM	ARKADIUSZ MUŚ	399	SALTUS TUW SALTUS.PL	ROBERT ŁOŚ
377	PROCAM POLSKA PROCAM.PL	MICHAŁ CISZAK	400	SANDEN MANUFACTURING POLAND SANDENSMP.PL	TETSUYA NODA
378	PROCTER & GAMBLE DS POLSKA PL.PG.COM	DAVID S. TAYLOR	401	SANOK RUBBER COMPANY SANOKRUBBER.COM	PIOTR SZAMBURSKI
379	PROLOGIS PROLOGISCE.EU	PAWEŁ SAPEK	402	SANTANDER BANK POLSKA SANTANDER.PL	MICHAŁ GAJEWSKI

403	SANWIL HOLDING HOLDING.SANWIL.COM	ADAM BUCHAJSKI	429	STORTEBOOM HAMROL STORTEBOOM.PL	KRYSTYNA I EUGENIUSZ HAMROL
404	SCANDAGRA POLSKA SCANDAGRA.PL	ERIK HAABER	430	STUNŹ ERGO HESTIA ERGOHESTIA.PL	PIOTR MARIA ŚLIWICKI
405	SCHENKER DBSCHENKER.COM	JOCHEN THEWES	431	SÜDZUCKER POLSKA SUEDZUCKER.PL	MARIUSZ PAWEŁEK
406	SELENA FM SELENA.COM	JACEK MICHALAK	432	SUN FAMILY SUNFAMILY.PL	CEZARY DEMBSKI
407	SHELL POLSKA SHELL.PL	PIOTR DZIWOK	433	SUN GARDEN POLSKA SUN-GARDEN.EU	EWALD KÖSTERS
408	SII SII.PL	GRÉGOIRE NITOT	434	SUNDAY POLSKA SUNDAYPOLSKA.PL	ELŻBIETA KUJAWA
409	SITECH SITECH.COM.PL	TOMASZ LEWANDOWSKI	435	SUZUKI MOTOR POLAND SUZUKI.PL	PIOTR DULNIK
410	SITS SITS.EU	MAREK DOBRZENIECKI	436	SWISS KRONO SWISSKRONO.PL	MACIEJ KARNICKI
411	SKAT TRANSPORT SKAT.COM.PL	WALDEMAR ŁAZARCZYK	437	SZYNAKA-MEBLE SZYNAKA.PL	JAN SZYNAKA
412	SM SPOMLEK SPOMLEK.PL	EDWARD BAJKO	438	T-MOBILE POLSKA T-MOBILE.PL	ANDREAS MAIERHOFER
413	SMA MAGNETICS SMA-MAGNETICS.COM	JACEK MACIEJEWSKI	439	T.U.W. POCZTOWE POCZTOWY.PL	ZBIGNIEW PUSZ
414	SMYK SMYKGROPUP.COM	MICHAŁ GROM	440	TAKEDA PHARMA TEKEDA.COM	JACEK BARLIŃSKI
415	SODEXO POLSKA SODEXO.PL	ARKADIUSZ ROCHAL	441	TAMEH POLSKA TAMEH.PL	KRISTINA ČERVENKOVA
416	SOLAR COMPANY SOLAR.COM.PL	STANISŁAW BOGACKI	442	TARCZYŃSKI TARCZYNSKI.PL	JACEK TARCZYŃSKI
417	SOLARIS BUS&COACH SOLARISBUS.COM	JAWIE CALLEJA	443	TAURON POLSKA ENERGIA TAURON.PL	PAWEŁ STRĄCZYŃSKI
418	SOLID LOGISTICS SOLID-LOGISTICS.COM.PL	JAN TARNOWSKI	444	TECH DATA POLSKA TECHDATA.PL	MARIUSZ ZIÓŁKOWSKI
419	SOLID SECURITY SOLIDSECURITY.PL	PAWEŁ KORZYBSKI	445	TELEMEDYCYNIA POLSKA TELEMEDYCYNAPOLSKA.PL	ŁUKASZ BULA
420	SOLUMUS SOLOMUS.PL	JAKUB LUBIŃSKI	446	TELEWIZJA POLSAT POLSAT.PL	STANISŁAW JANOWSKI
421	SOTPM SOT.PL	ANDRZEJ RAMOTOWSKI	447	TERG GK TERG.PL	PIOTR GRZEBITA
422	SPEDIMEX SPADIMEX.PL	MARCIN BĄK	448	TESCO (POLSKA) TESCO.PL	MATT SIMISTER
423	SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA MLEKPOL MLEKPOL.COM.PL	EDMUND BORAWSKI	449	TESGAS TESGAS.PL	WŁODZIMIERZ KOCIK
425	STANCHEM STANCHEM.PL	PIOTR SZABAT	450	THE LORENZ BAHLSN SNACK- WORLD LORENZ-SNACK.PL	MACIEJ TOMASZEWSKI
426	STEINPOL CENTRAL SERVICES STEINPOL.COM.PL	JÜRGEN MUSSMANN	451	THYSSENKRUPP MATERIALS POLAND THYSSENKRUPP- MATERIALS.PL	RYSZARD BOJARSKI
427	STENA RECYCLING STENARECYCLING.PL	LARS IBSEN			
428	STOKROTKA STOKROTKA.PL	ARUNAS ZIMNICKAS			

452	TIM TIM.PL	KRZYSZTOF FOLTA	477	UNITED BEVERAGES UNITEDBEVERAGES.PL	WILLIAM CAREY
453	TJX POLAND TKMAXX.PL	DAVID LAWRENCE AVERILL	478	UNUM ŻYCIE TUIR UNUM.PL	ANETA PODYMA- MILCZAREK
454	TOKAI COBEX POLSKA TOKAICOBEX.COM	ANDRZEJ HOTŁOŚ	479	VANITY STYLE VANITYSTYLE.PL	JOANNA SKOCZEŃ
455	TORPOL TORPOL.PL	GRZEGORZ GRABOWSKI	480	VANTAGE DEVELOPMENT VANTAGE-SA.PL	EDWARD LAUFER
456	TOYOTA BOSHOKU POLAND TOYOTA-BOSHOKU.PL	TOYOHICO INO	481	VEKA POLSKA VEKA.PL	PAWEŁ CIEPŁY
457	TPG / TRANS POLONIA GROUP TRANSPOLONIA.PL	DARIUSZ CEGIELSKI	482	VICTORIA DOM VICTORIADOM.PL	WALDEMAR WASILUK
458	TRAKCJA PRKII GRUPATRAKCJA.COM	MARCIN LEWANDOWSKI	483	VIENNA LIFE TU NA ŻYCIE VIENNA INSURANCE GROUP VIENNALIFE.PL	TOMASZ BOROWSKI
459	TRANSGOURMET POLSKA TRANSGOURMET.PL	ALEXANDER ORLOWSKI	484	VITERRA POLSKA VITERRAPOLSKA.PL	PIERRE PAGES
460	TRASKO-INWEST TRASKO.PL	LESZEK FALTYNIAK	485	VIVE VIVETEXTILRECYCLING.PL	AGNIESZKA SERVAAS
461	TRITON DEVELOPMENT TRITONDEVELOPMENT.PL	MAGDALENA SZMAGALSKA	486	WALSTEAD KRAKÓW WALSTEAD-CE.COM	GRZEGORZ CZECH
462	TU ALLIANZ POLSKA ALLIANZ.PL	MATTHIAS BALTIN	487	WARBUD WARBUD.PL	JERZY WERLE/ NICOLAS DEPRET OD GRUDNIA '21
463	TU EULER HERMES EULERHERMES.COM	PAUL FLANAGAN	488	WATIS WATIS.COM.PL	KRZYSZTOF WĘGRZYN
464	TU EUROPA TUEUROPA.PL	ARTUR MALISZEWSKI	489	WAWEL WAWEL.COM.PL	DARIUSZ ORŁOWSKI
465	TU INTER POLSKA INTERPOLSKA.PL	JANUSZ SZULIK	490	WIELTON WIELTONGROUP.COM	PAWEŁ SZATANIAK
466	TUIR CREDIT AGRICOLE CA-UBEZPIECZENIA.PL	ANDRZEJ GRZYCH	491	WIPASZ WIPASZ.PL	JÓZEF WIŚNIEWSKI
467	TUNŻ CARDIF POLSKA CARDIF.PL	GRZEGORZ JURCZYK	492	ZAKŁADY MIĘSNE SKIBA ZMSKIBA.PL	ANDRZEJ SKIBA
468	TUW PZUW TUWPZUW.PL	RAFAŁ KILIŃSKI	493	ZARA POLSKA ZARA.COM	MARIUSZ LESZCZYŃSKI
469	TUW REJENT LIFE REJENTLIFE.COM.PL	MARIA KUCHEWSKA	494	ZDM SUPERDROB SUPERDROB.PL	MARCIN ŚWIAĆ
470	TUW TUW TUW.PL	EWA STACHURA- KRUSZEWSKA	495	ZF POLPHARMA POLPHARMA.PL	MARKUS SIEGER
471	TUZ TUW TUZ.PL	PIOTR ZADROŻNY	496	ZPUE ZPUE.PL	MICHAŁ WYPYCHEWICZ
472	TYCO ELECTRONICS POLSKA TE.PL	RAFAŁ RADWAŃSKI	497	ŻABKA ZABKA.PL	TOMASZ SUCHAŃSKI
473	UNIBEP UNIBEP.PL	LESZEK GOŁĄBIECKI	498	ŻYWIEC ZDRÓJ ZYWIEC-ZDROJ.PL	FRÉDÉRIC GUICHARD
474	UNILEVER POLSKA UNILEVER.PL	JAIME AGUILERA	499	3W DYSTRYBUCJA BUDOWLANA 3WDB.PL	MICHAŁ ADAMIUK
475	UNIQA TU UNIQA.PL	MARCIN NEDWIDEK	500	4MOBILITY 4MOBILITY.PL	PAWEŁ BŁASZCZAK
476	UNIT4 UNIT4.COM	PIOTR CHROBOT			

WYZWANIA ESG DLA POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW

JAK JE ROZUMIEJĄ I CO ROBIĄ W KIERUNKU WDROŻENIA ZRÓWNOWAŻONYCH ROZWIĄZAŃ?

Jesteśmy w momencie, w którym biznes deklaruje ogromne zaangażowanie w kwestie społeczne i środowiskowe.

W swojej komunikacji firmy starają się eksponować wątki związane z odpowiedzialnością.

LESZEK STEFANIAK

menedżer projektów w Forum
Odpowiedzialnego Biznesu

Jeszcze 20 lat temu definicja społecznej odpowiedzialności biznesu była rozumiana jako dobrowolne, niesystematyzowane działania – niekiedy mylono ją filantropią. To podejście z biegiem lat uległo diametralnej zmianie. W ostatnim czasie obserwowaliśmy dynamiczną przemianę pojęcia CSR w bardziej precyzyjne określenie, jakim jest ESG

(z ang. Environmental, Social and Corporate Governance), czyli zestaw czynników, w oparciu o które tworzone są ratingi i oceny niefinansowe przedsiębiorstw.

Dziś na firmy nakłada się nie tylko obowiązki wynikające z legislacji. Istotnym czynnikiem wpływającym na działania firm jest rosnąca świadomość zmieniającego się świata oraz związana z tym presja interesariuszy.

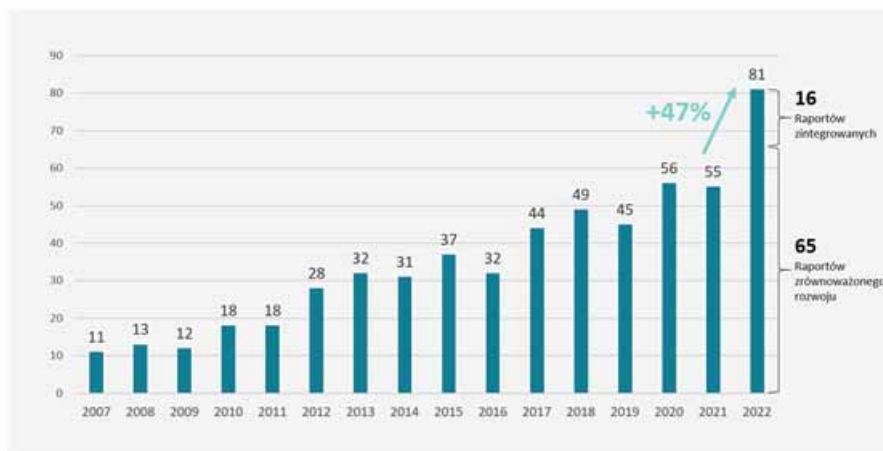
Działania firm nie wynikają jedynie z dobrej woli i sensu tkwiącego w idei solidarności międzypokoleniowej. Biznes jest zobligowany do przyjmowania proaktywnej postawy poprzez różne zewnętrzne regulacje. Jednym z przykładów działań Unii Europejskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie

Liczba raportów zgłaszanych do konkursu (2007–2022)

Źródło: materiały własne FOB

ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, czyli tak zwana taksonomia. Elementy wyszczególnione w dokumencie będą podlegały ujawnieniu w procesie raportowania zrównoważonego rozwoju.

Sformalizować proces tworzenia raportów

Na razie zdarza się, że raporty te są tworzone w sposób niejednolity, utrudniający porównanie, opierający się nierzadko o proces badania istotności w kontakcie z interesariuszami przedsiębiorstwa. Firmy mogą same podejmować decyzję o tym, jakie dane chcą pokazać, stwarzając trudności w późniejszym wykorzystaniu sprawozdań. Także w tym zakresie przedstawiciele_ki władz europejskich podjęli_ły działania i przygotowali_ły dyrektywę mającą na celu ujednoczenie sposobu raportowania – Corporate

Sustainability Reporting Directive (CSRD). Dyrektywa ta sformalizuje proces tworzenia raportów i jednocześnie za pomocą ESRS-ów (European Sustainability Reporting Standards) określi standard informacji i wskaźników wymaganych w ujawnieniach. W dokumencie wskazano także terminy oraz parametry ekonomiczne (zatrudnienie, przychody, suma bilansowa), po spełnieniu których przedsiębiorstwa będą podlegały obowiązkowi raportowania.

W Forum Odpowiedzialnego Biznesu obserwujemy coraz większe zainteresowanie interesariuszy treściami zawartymi w raportach niefinansowych. Kontrahenci, inwestorzy, konsumenci końcowi, a także organizacje społeczne i instytucje finansowe coraz częściej szukają w nich informacji, mogących wpłynąć na decyzję o nawiązaniu formy współpracy czy sfinansowaniu danej inwestycji.

Tym samym firmy coraz mocniej akcentują działania ESG w prowadzonej działalności i coraz liczniej decydują się na tworzenie sprawozdań pozafinansowych. Zmiany w zakresie raportowania oraz transformacje polskich firm obserwujemy organizując od 2006 roku Konkurs Raporty Zrównoważonego Rozwoju. Inicjatywa ta przyczynia się do zwiększania świadomości i jakości raportowania przez firmy w Polsce. Celem konkursu jest wyłonienie najle-

**W FORUM
ODPOWIEDZIALNEGO
BIZNESU OBSERWUJEMY
CORAZ WIĘKSZE
ZAINTERESOWANIE
INTERESARIUSZY
TREŚCIAMI ZAWARTYMI
W RAPORTACH
NIEFINANSOWYCH.**

piej sporządzonych sprawozdań z zakresu ESG, odpowiedzialności biznesu, zrównoważonego rozwoju oraz raportów zintegrowanych. Nabór do 17.edycji konkursu trwa do 31 lipca.

Zaangażowani w kwestie środowiskowe

Firmy w coraz większym stopniu angażują się w kwestie środowiskowe – badają ślad węglowy we wszystkich trzech zakresach, tworzą strategie neutralności klimatycznej, a także wzmacniają procesy gospodarki obiegu zamkniętego oraz przeprowadzają transformację energetyczną. Równocześnie, firmy zauważają, że kwestie klimatu są nieodłącznie powiązane są z obszarem społecznym. Negatywne konsekwencje zmian klimatycznych wpływają na jakość życia i mogą wzmacniać nierówności społeczne. Poza tym wielu pracodawców chce stawiać na inkluzywne miejsca pracy, z czym nieodzownie łączy się dbałość o poszanowanie różnorodności na wszystkich szczeblach przedsiębiorstwa. Firmy uczą się też jak raportować wskaźniki luki płacowej, budują procesy wspierające zgłaszanie nieprawidłowości tzw. whistleblowing. Od strony zarządczej wprowadzają optymalne procesy funkcjonowania w obszarze zrównoważonego rozwoju m.in. kryteria wyboru partnerów biznesowych czy tworzenie polityk klimatycznych.

W niedalekiej przyszłości prowadzenie biznesu będzie wymagało monitorowania oraz potwierdzania spełniania standardów w zakresie poszanowania praw człowieka i jak najmniejszego, negatywnego wpływu na

WYŚCIG TRWA, KOLEJNE REGULACJE PRZED NAMI – NAJWAŻNIEJSZE TO ZACZĄĆ DZIAŁAĆ I PROWADZIĆ SWÓJ BIZNES W SPOSÓB ODPOWIEDZIALNY I ZRÓWNOWAŻONY ZAPEWNIAJĄC LEPSZY ŚWIAT NASTĘPNYM POKOLENIOM.

środowisko. Takie rozwiązania wprowadzają kraje europejskie m.in. Niemcy, Francja, Holandia, Wielka Brytania czy Norwegia. Także na poziomie Unii Europejskiej trwają prace nad dyrektywą Corporate Sustainability Due Diligence (CSDDD). Jeśli firmy będą sukcesywnie wprowadzać zapisy dyrektywy w życie, to będą mogły liczyć na zabezpieczenie ich konkurencyjności oraz zapewnienie dalszej współpracy i ciągłości biznesowej w swoich łańcuchach wartości.

Zrównoważony rozwój nie jest okresowym trendem

Działania legislacyjne podejmowane przez poszczególne kraje, w tym Niemcy, których gospodarka jest jedną z najsilniejszych na świecie i ma znaczący wpływ na sytuację globalną, pokazują, że zrównoważony rozwój nie jest okresowym trendem. Praktyczne podejście do zrównoważonego rozwoju pozwoli zapewnić stabilny wzrost gospodarczy.

To w jaki sposób polskie firmy odpowiadają na wyzwania ESG bardzo dobrze widać w raporcie „Odpowiedzialny biznes w Polsce. Dobre praktyki”. Ponad 1700 praktyk zrównoważonego

rozwoju zgłoszonych przez 272 firmy jest największym przeglądem ESG, CSR w Polsce w 2022 roku. Wyłania się z nich obraz firm zaangażowanych w działania ESG, traktujących je priorytetowo i przygotowujących swój biznes do zrównoważonej działalności. Forum Odpowiedzialnego Biznesu opracowuje taki raport od ponad 20 lat inspirując i motywując polskie firmy do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Polscy przedsiębiorcy starają się rozumieć kwestie zrównoważonego rozwoju, jednak tempo wprowadzanych zmian jest zbyt wolne i nierówne. Cały czas widzimy potrzebę wzmożonej edukacji i działań – szczególnie w segmencie MŚP, który jako element łańcucha wartości, także będzie podlegał transformacji (m.in. z inicjatywy partnerów biznesowych objętych obowiązkiem raportowania zrównoważonego rozwoju). Polski biznes powinien jak najszybciej zadbać o przygotowanie i przystosowanie firm do zrównoważonego działania – zmniejszy to szkodliwe oddziaływanie na środowisko, poprawi kwestie społeczne (warunki zatrudnienia, inkluzywne stanowiska pracy) oraz wzmocni procesy zarządcze. Zapewni konkurencyjność oraz partnerstwo podczas nawiązywania nowych relacji biznesowych. Wszystkie te działania powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w raportach.

Wyścig trwa, kolejne regulacje przed nami – najważniejsze to zacząć działać i prowadzić swój biznes w sposób odpowiedzialny i zrównoważony zapewniając lepszy świat następnym pokoleniom. ■

RAPORTY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

JAKICH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI FIRMY BĘDĄ DOTYCZYĆ?

Dyrektywa CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) dotycząca konieczności sprawozdawczości przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju została opublikowana już w grudniu 2022 r.

TOMASZ SMORGOWICZ

ekspert Uniwersytetu WSB Merito
Gdynia w obszarze ESG

Zgodnie z jej zapisami wszystkie duże firmy oraz spółki giełdowe zostaną

objęte obowiązkiem raportowania informacji w zakresie ładu korporacyjnego oraz swoich wpływów na kwestie środowiskowe i społeczne. To, co do tej pory było jednak obszarem prac i konsultacji, a jest kluczowe dla tego obszaru, to określenie, jak

finalnie będzie wyglądał standard sprawozdawczości.

Właśnie opublikowano standard europejski ESRS (European Sustainability Reporting Standards), wedle którego będziemy tworzyć raporty zrównoważonego rozwoju. Mimo wstępnych projektów, złagodzone dość ostateczną wersję, biorąc pod uwagę zgłaszane przez wiele gremiów uwagi. Główne zmiany dotyczą zmniejszenia zakresu raportowania mniejszych firm oraz tych, które będą przygotowywać sprawozdania po raz pierwszy. W pierwszych latach stosowania nowego standardu będą mogły one pominąć pewne obszary ujawnień, jak chociażby kwestie związane z bioróżnorodnością. Wiele z obszarów poddano także

**FIRMY MUSZĄ
PRZEANALIZOWAĆ
I WYZNACZYĆ TE OBSZARY
SWOJEJ DZIAŁALNOŚCI,
KTÓRE OKREŚLĄ
JAKO KLUCZOWE I TO
WŁAŚNIE NA NICH
SKONCENTROWAĆ PRACĘ
NAD CZYNNIKAMI ESG.**

dobrowolności i mogą, ale nie muszą być stosowane od samego początku tworzenie raportu.

**Kwestie związane
z środowiskiem naturalnym**

Niewątpliwie najbardziej wymagającym obszarem stawiają-

cym wyzwanie przez firmami są kwestie związane z środowiskiem naturalnym. Tutaj również Komisja Europejska zaproponowała wprowadzenie dodatkowego czasu na dostosowanie się do przepisów. Dla firm zatrudniających poniżej 750 pracowników w pierwszym roku stosowania standardu wprowadzono możliwość pomijania danych z zakresu numer 3 dotyczącego GHG (Greenhouse Gas Protocol), czyli emisji gazów cieplarnianych, który, jak wiadomo, jest najtrudniejszym do określenia ze względu na wielość danych spoza organizacji potrzebnych do jego wyliczenia.

**Wybór szczegółowych
obszarów raportowania**

Nie uległa jednak zmianie fundamentalna reguła, czyli ocena istotności. Oznacza ona, iż firmy muszą przeanalizować i wyznaczyć te obszary swojej działalności, które określą jako kluczowe i to właśnie na nich skoncentrować pracę nad czynnikami ESG. Należy tutaj wskazać wpływ, ryzyka, szanse oraz wykazać sposób zarządzania i analizy kwestiami zrównoważonego rozwoju. Z perspektywy zarządu firmy kluczowy zatem staje się wybór szczegółowych obszarów raportowania, ze względu na potencjalne ryzyko wystąpienia błędów i konsekwencje z tego wynikające. ■

BANK OCHRONY ŚRODOWISKA – JESTEŚMY PEŁNI ZIELONEJ ENERGII!

Od ponad 30 lat społeczna odpowiedzialność, edukacja i utrzymywanie dobrych relacji z otoczeniem stanowią dla BOŚ ważne kierunki działań. Potwierdza to trzeci raport ESG – przedstawiający nasze podejście i praktyki w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Każde podejmowane przez nas inicjatywy proekologiczne lub prospołeczne postrzegamy jako inwestycję w przyszłość. Projekty tego typu realizujemy głównie poprzez programy Fundacji BOŚ, są to m.in. „Brudno Tu”, „Postaw na Słońce”, „Świat oczami młodych”. Jednocześnie wewnątrz organizacji wdrażamy działania skierowane

do naszych pracowników, tworząc w ten sposób miejsce pracy, gdzie łączą się takie wartości jak współpraca, zaangażowanie, profesjonalizm oraz szacunek dla innych i ekologii. Dwie największe inicjatywy, które już na stałe wpisały się w nasz kalendarz, to „Operacja Czysta Rzeka” i „Sadzimy Lasy”. Warto dodać, że pracownicy BOŚ mogą przeznaczyć 3 dni w skali

roku na wolontariat pracowniczy – i są one niezależne od urlopu wypoczynkowego.

Potwierdzeniem działań na rzecz odpowiedzialności w biznesie oraz wspierania zrównoważonego rozwoju jest otrzymana w grudniu 2022 r. ogólna ocena ESG Risk na poziomie 14,2, co oznacza, że ryzyko ESG naszego banku uznano za niskie. Aktualizacja ratingu ESG Risk świadczy o znacznej poprawie, w porównaniu do i tak bardzo dobrego rezultatu w 2021 roku. Plasuje ona nas w gronie 9 proc. najlepiej ocenionych banków w wymiarze globalnym (na ponad 1 tys. przebadanych instytucji finansowych) i zarazem w czołowych 8 proc. spośród ponad 15,5 tys. wszystkich firm na całym świecie poddanych badaniu przez Morningstar Sustainability.

Materiał partnera

ESG – TRZY LITERY PEŁNE WYZWAŃ. ŚCIEŻKA UBEZPIECZEŃ.

Ubezpieczenia nie są z pewnością tym obszarem gospodarki, który regularnie analizujemy pod kątem „ekologiczności” czy „zrównoważonego rozwoju”. Nieco trudniej niż np. w przypadku działalności produkcyjnej wskazać, w jaki sposób można podejmować w obszarze ubezpieczeń aktywności pozytywnie wpływające na zmiany klimatyczne. Tymczasem wkład ubezpieczeń w osiągnięcie celów klimatycznych jest niebagatelny!

DR DIANA BOŻEK

dyrektor ds. produktu linii commercial w Colonnade Insurance Oddział w Polsce

Zgodnie z Rozporządzeniem UE z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (powszechnie określany jako Taksonomia), branża ubezpieczeniowa wspiera przede wszystkim drugi cel środowiskowy, jakim jest adaptacja do zmian klimatycznych.

W jaki sposób?

Po pierwsze

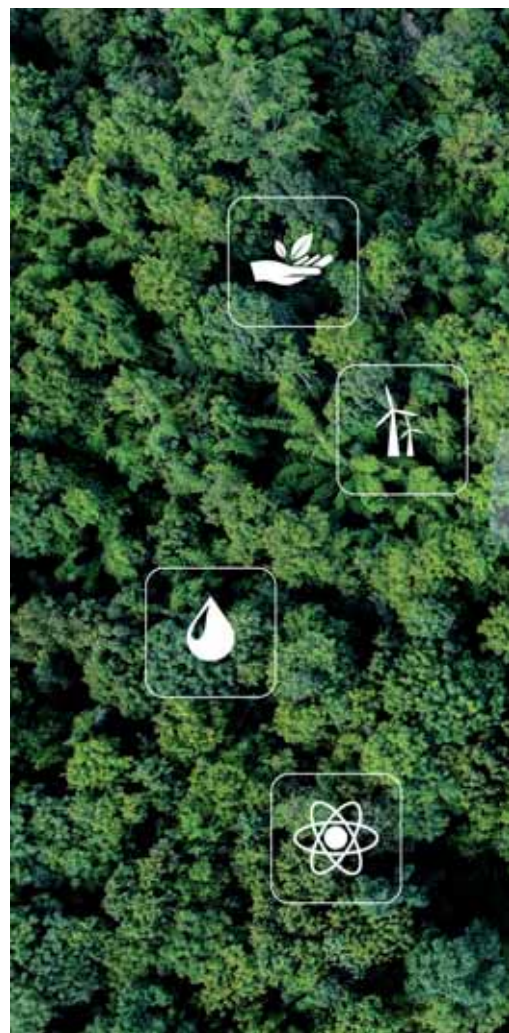
Po pierwsze, ochrona ubezpieczeniowa pozwala na łatwiejsze radzenie sobie ze zmianami klimatycznymi. Domy zalane podczas powodzi, zerwany poprzez silny wiatr dach magazynu, zniszczone poprzez ogromny grad uprawy – te wszystkie ryzyka są jak najbardziej ubezpieczalne. W przypadku dużej szkody wyrządzonej przez zjawia-

nska klimatyczne, posiadanie odpowiedniego zakresowo ubezpieczenia pozwala na naprawę zniszczonego mienia, albo przynajmniej rekompensuje poniesione straty, jeśli taka naprawa nie jest możliwa (np. w odniesieniu do upraw). Ubezpieczyciele wkraczają również wtedy, kiedy szkoda wywołana czynnikami klimatycznymi (zalanie hali produkcyjnej, pożar fabryki w wyniku uderzenia pioruna, zerwany przez dach wiatr) powoduje tzw. przerwę w działalności przedsiębiorstwa, a niemożność szybkiego podjęcia produkcji na nowo rodzi stratę. W takiej sytuacji można skorzystać z posiadanego ubezpieczenia przerwy w działalności (business interruption). Co niezwykle ważne, kiedy mamy do czynienia z katastrofami klimatycznymi na terenie jakiegoś regionu, oferowany przez ubezpieczycieli serwis obejmujący szybkie i uproszczone wypłaty odszkodowań (bez konieczności dostarczania dodatkowych dokumentów itp.) jest realnym wsparciem dla poszkodowa-

nych. Dzięki temu szybko mogą oni otrzymać środki np. na osuszenie domu po powodzi, zakup folii i innych materiałów do zabezpieczenia zerwanego dachu. Kluczowa jest wtedy szybkość działania ubezpieczycieli, ich obecność w miejscu katastrofy i elastyczne dostosowanie procesu obsługi zgłaszania szkód do zaistniałej sytuacji.

Po drugie

Po drugie, ubezpieczyciele mogą promować postawy proekologiczne wśród swoich klien-

tów (zarówno konsumentów, jak i przedsiębiorców), oferując określone rabaty składki tym z nich, którzy podejmują działania zmierzające do zrównoważonego rozwoju. Przykład? Bardziej atrakcyjna cenowo oferta ubezpieczenia dla przedsiębiorców, którzy korzystają z technologii pozwalających na wczesne wykrywanie negatywnych zjawisk klimatycznych. W przyszłości nawet klienci indywidualni będą rozważać, czy bycie bardziej „eko” zwyczajnie im się z perspektywy ubezpieczeń nie opłaca.

**OCHRONA
UBEZPIECZENIOWA MOŻE
WSPIERAĆ KONKRETNE
INWESTYCJE KLIMATYCZNE.
BUDOWA NOWEJ
ELEKTROWNI WODNEJ
CZY WIATROWEJ? PANELE
SOLARNE NA DACHU DOMU
MIESZKALNEGO? PROSZĘ
BARDZO, WSZYSTKO TO
MOŻNA UBEZPIECZYĆ!**

Po trzecie

Po trzecie, ochrona ubezpieczeniowa może wspierać konkretne inwestycje klimatyczne. Budowa nowej elektrowni wodnej czy wiatrowej? Panele solarne na dachu domu mieszkalnego? Proszę bardzo, wszystko to można ubezpieczyć! Ma to szczególne znaczenie przy realizacji ogromnych inwestycji, takich jak np. Morska Farma Wiatrowa Baltica. Kiedy w grę wchodzi duże pieniądze, jak też poważne ryzyko, finansowe zabezpieczenie takiego projektu jest kluczowe, zanim jeszcze

rozpoczną się prace. Niektóre zakłady ubezpieczeń już pracują nad szczególnymi rozwiązaniami (albo nawet już je wypracowały), nowymi produktami ubezpieczeniowymi, które mają wspierać zieloną transformację, zwłaszcza w branży energetycznej.

Po czwarte

Po czwarte ubezpieczyciele kreuja i przetwarzają ogromne ilości danych, które otrzymują od swoich klientów zarówno w procesie oceny ryzyka, jak i rozpatrywania roszczeń. Na tej podstawie można przygotowywać modele, które pozwolą lepiej zrozumieć trendy zjawisk klimatycznych. Dzielenie się tymi danymi – oczywiście w formie zanonimizowanej – z organami państwowymi i organizacjami pozarządowymi przyczynia się niewątpliwie do lepszego zarządzania zmianami klimatu.

Szukając wpływu, jaki ubezpieczyciele mogą wywierać na transformację klimatyczną, trzeba wspomnieć o jeszcze jednym

OBSERWACJA RÓŻNYCH NIEUDANYCH KAMPAII MAREK CHCĄCYCH SIĘ PROMOWAĆ JAKO „ZRÓWNOWAŻONE” JEST NA PEWNO DOBRĄ NAUCZKĄ I DOBITNIE POKAZUJE, JAK DUŻE JEST TO RYZYKO.

wątku: odmowa dostępu do ochrony ubezpieczeniowej powodować może osłabienie określonych sektorów gospodarki, zgodnie z filozofią zrównoważonego rozwoju. Jeszcze zanim o ESG zrobiło się głośno, głośno było już o międzynarodowych grupach ubezpieczeniowych, które rezygnowały z ubezpieczenia przemysłu wydobywania i przetwórstwa węgla (kopalnie, elektrownie węglowe). Odcięcie problematycznych sektorów gospodarki od zabezpieczenia finansowego w postaci ubezpieczeń wpływać może na tempo, w jakim przedsiębiorcy będą przechodzić „na

zieloną stronę mocy”. Należy jednak realizować taką politykę ze stosowną ostrożnością, tak aby decyzje ubezpieczeniowe wspierały kierunek transformacji, ale nie pozostawiały bez wsparcia poszkodowanych działalnością np. kopalni.

Wielość regulacji

Na razie ubezpieczyciele rozmawiają głównie o literce „E”, skupiając się – za sprawą taksonomii – na ryzykach klimatycznych. Ale w kolejce czekają już następne akty prawne, a przede wszystkim dyrektywa ws. sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Corporate Sustainability Reporting Directive), która dotyka przede wszystkim liter „S”, a więc kwestii społecznych i „G”, czyli ładu korporacyjnego. Wielość regulacji dotyczących ESG, głębokość wymagań raportowych, mnożące się interpretacje kryteriów – to niewątpliwie wyzwania dla przedsiębiorców, nie tylko ubezpieczeniowych. Dla mnie osobiście najważniejsze pozostaje unikanie ryzyka tzw. greenwashingu, a więc dbanie o to aby podejmowane inicjatywy ESG nie były jedynie pustym marketingowym sloganem ubranym w cudzysłów ani przysłowiowym zielonym listkiem umieszczanym na produktach, ale aby miały realny wymiar. Obserwacja różnych nieudanych kampanii marek chcących się promować jako „zrównoważone” jest na pewno dobrą nauką i dobitnie pokazuje, jak duże jest to ryzyko.

No ale któż poradzi sobie z ryzykiem lepiej niż my, ubezpieczyciele? ■

SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU MUSI BYĆ SPÓJNA Z KULTURĄ FIRMY

Biznes odpowiedzialny społecznie wykracza poza koncepcję generowania zysków. Bierze pod uwagę wpływ swoich działań na społeczeństwo i środowisko. Takie podejście wymaga integracji wprowadzanych zasad zrównoważonego rozwoju ze strategią firmy.

LESZEK TASIEMSKI

ekspert ds. cyberbezpieczeństwa,
wiceprezes Zarządu, WithSecure

Ważne jest, aby działania prowadzone przez przedsiębiorstwo były spójne z polityką firmy i odpowiadały na potrzeby interesariuszy. Warto przeprowadzić badanie wśród pracowników, klientów czy partnerów, aby dowiedzieć się, jakie aspekty związane ze społeczną odpowiedzialnością biznesu są dla nich szczególnie ważne. Dzięki temu wdrożone działania będą spójne z kulturą organizacji. Oczywiście kluczowe jest, aby podej-

skazywane inicjatywy były faktycznie użyteczne dla społeczeństwa, a nie służyły wyłącznie poprawie wizerunku.

Ekologia w cyfrowym świecie

Wśród firm, także tych z sektora IT, ważnym aspektem jest minimalizacja wpływu prowadzonej działalności na środowisko. Przede wszystkim istotne jest monitorowanie poziomu zużycia energii przez produkowane rozwiązania. Obecnie nie ma niezależnych standardów dotyczących

KLUCZOWYM ASPEKTEM BIZNESU ODPOWIEDZIALNEGO SPOŁECZNIE JEST ZAPEWNIANIE BEZPIECZNEGO, SPRAWIEDLIWEGO MIEJSCA PRACY I UTRZYMYWANIE NAJWYŻSZYCH STANDARDÓW ETYCZNYCH.

efektywności energetycznej oprogramowania. Inżynierowie mogą więc przeoczyć fakt, że możliwe jest tworzenie bardziej zrównoważonego kodu bez konieczności ograniczania funkcjonalności czy skuteczności ochrony. W WithSecure wprowadziliśmy inicjatywę „zielonego kodowania”. Pokazuje ona potencjał mierzenia efektywności i oszczędzania zużywanej energii poprzez praktyki programistyczne. Mam nadzieję, że skłonimy więcej firm do rozważenia wprowadzenia podobnego podejścia. Jesteśmy otwarci na współpracę w ramach inicjatywy z innymi organizacjami z branży.

Partnerstwo z NGO

W działaniach związanych ze społeczną odpowiedzialnością biznesu warto też korzystać z doświadczenia i dobrych praktyk organizacji pozarządowych. Przedsiębiorstwa mogą wspierać NGO np. oferując wsparcie swoich pracowników. Działając w obszarze swojej ekspertyzy, firma może zapewniać bezpłatne usługi, konsultacje czy szkolenia grupom wykluczonym i potrzebującym.

Potrzeby pracowników

Oczywiście kluczowym aspektem biznesu odpowiedzialnego społecznie jest zapewnianie bezpiecznego, sprawiedliwego miejsca pracy i utrzymywanie najwyższych standardów etycznych. Działania skierowane „na zewnątrz” nie mogą prowadzić do pominięcia kwestii związanych z dobrostanem pracowników. Możliwość „bycia sobą” w pracy oraz perspektywy nauki i rozwoju dla wszystkich zatrudnionych powinny być celem każdej firmy. ■

O ROLI CSR W BUDOWANIU ZAANGAŻOWANEGO I ZADOWOLONEGO (Z PRACODAWCY!) ZESPOŁU

Kto próbował realizować w firmie z sukcesami politykę CSR, ten wie, że nie jest to możliwe bez zaangażowania pracowników. Najlepszym przykładem jest działalność charytatywna. Dziś, w 2023 r. nie można ona ograniczać się do przekazywania pieniędzy jednej z organizacji NGO. Dlaczego?

AGNIESZKA SUROWIEC

Brand & Comms Director Market
Poland w Intrum

Taka pomoc nie jest do końca efektywna i nie takiego zaangażowania pracownicy oczekują dzisiaj od swoich pracodawców. Sami chcą działać, mieć wpływ na dokonywanie realnych zmian w rzeczywistości i poczuć satysfakcję z pomagania. W tym przypadku mamy do czynienia z oczywistą korelacją: nie ma efektywnych działań z obszaru społecznej odpowiedzialności biznesu bez wsparcia pracowników, ale również nie ma efektywnego i zaangażowanego zespołu bez dobrze przemyślanej strategii CSR, czyli takiej, która zakłada działanie zespołu.

Razem (pracownicy) mogą więcej

Prospołeczne działania firm – dbanie o środowisko, lokalne społeczności, pomaganie potrzebującym – jest już nie tylko „modne”, dobrze widziane, ale i konieczne. To „wymóg” biznesowy XXI w. Takiego podejścia od firm

wymagają klienci i coraz częściej sami pracownicy. Ten trend został wzmocniony przez dwa wydarzenia – pomocowe zrywy: pandemię Covid-19 i wojnę w Ukrainie. A w dobie nadchodzącego obowiązkowego raportowania ESG wszystkie firmy czują imperatyw pomagania i działania, bo będą z tego rozliczane.

Jednak nie wszystkie firmy robią to dobrze. To oczywiste, że pomaganie „na pokaz” czy „dla zasady” nie przynosi zamierzonego skutku (udzielone wsparcie zazwyczaj wtedy nie jest długofalowe, nie sięga głębiej), a jego sztuczność jest widoczna dla wszystkich. Najprostszym i jednocześnie najbardziej skutecznym przepisem na firmowy CSR, jest zaangażowanie pracowników, postawienie na wolontariat pracowniczy i pozwolenie im np. na realizowanie oddolnych akcji charytatywnych. Dlaczego?

Razem w akcji

Po pierwsze, pracownicy włączają się w akcje i będą rozwiązywać problemy, które są dla nich ważne. Jest też duża szansa, że nagłośnią w firmie akcje, które będą miały na celu pomóc lokalnej

społeczności – schronisku, szpitalowi, ubogiej rodzinie, której historię dokładnie znają. To tzw. real-time CSR – czyli niesienie przez firmę pomocy, której efekty widać „od razu”, bo pomoc jest udzielona szybko i trafnie. Dostrzegają to również pracownicy bezpośrednio zaangażowani w pomoc. Doceniają to, że pracują w firmie, której zależy, że ich pracodawca pozwala na organizowanie akcji charytatywnych, przeznacza na to czas i środki. Ich „wdzięczność” ma namacalny wymiar. Utożsamiają się z misją firmy, dla której odpowiedzialność społeczna jest ważną kwestią. We wszelkich badaniach dotyczących satysfakcji z pracy wystawiają swojemu pracodawcy wysokie noty. Zaangażowany i zadowolony pracownik to efektywny pracownik – to HR-prawda znana nie od dziś.

CSR jest więc nie tylko tym obszarem, przez który firma może mieć społeczny wpływ i jednocześnie budować swój pozytywny wizerunek, ale również skutecznym employer brandingowym narzędziem.

Ważny element modelu biznesowego

Rozumie to doskonale firma Intrum – lider na rynku zarządzania wierzytelności. Firma na co dzień realizuje politykę CSR, (która stanowi ważny element wdrożonego modelu biznesowego – sustainability) dzięki swoim pracownikom – Ambasadorom Marki Intrum. O tym, dlaczego pomagają i to ważne, że pracują w firmie, która chce mieć wpływ na społeczeństwo, mówią przedstawiciele wspomianej grupy – Ambasadorzy:

– Misją Intrum jest pomaganie. Realizując politykę CSR, firma umożliwiła pracownikom działanie w ramach wolontariatu pracowniczego. Dzięki temu możemy włączać się w szereg potrzebnych akcji charytatywnych. Pomagamy potrzebującym osobom, co jest bardzo ważne i w ten sposób zmieniamy życie innych ludzi na lepsze – podkreśla Marcin Siemienowicz, starszy specjalista ds. obsługi postępowań egzekucyjnych. Pracownicy zwracają również uwagę na to, że polityka CSR i organizowane akcje charytatywne wynikają wprost z misji i wartości, które budują firmę:

– Lubię pomagać, a pomaganie jest pozytywnie zaraźliwe i bardzo naturalne w Intrum. Mamy cztery wartości (Empathy, Ethics, Dedication i Solutions) i wszystkie nasze akcje współgrają z tymi wartościami. To jednoczy ludzi,`

daje przykład innym firmom, że warto działać i pokazuje, jak jest dużo dobrych ludzi pracuje w naszej organizacji` – komentuje

CSR JEST WIĘC NIE TYLKO TYM OBSZAREM, PRZEZ KTÓRY FIRMA MOŻE MIEĆ SPOŁECZNY WPŁYW I JEDNOCZEŚNIE BUDOWAĆ SWÓJ POZYTYWNY WIZERUNEK, ALE RÓWNIEŻ SKUTECZNYM EMPLOYER BRANDINGOWYM NARZĘDZIEM.

je Agnieszka Jarmołowicz, kierownik zespołu Contact Center.

Działaniom charytatywnym Intrum towarzyszy jasło: razem możemy więcej! Jak je rozumieją Ambasadorzy? Magdalena Bernatowicz, HR Business Partner: – Jedna osoba nie jest w stanie zdziałać wiele, ale już kilka osób, działających we wspólnym interesie, potrafi zdziałać cuda. Nasza organizacja może być tego przykładem, wystarczy hasło jednej osoby i wspólnie działamy, poprzez choćby akcje charytatywne, akcje dla dzieci czy zwierzaków i to z ogromnym sukcesem. A jak podkreśla Danuta Tomanek-Ziemia,

Back Office & Operational Risk Manager: – Razem możemy więcej, bo każdy z nas ma swoją unikalną energię, którą może wykorzystać do zbudowania wspaniałych rzeczy. Razem możemy więcej, bo w grupie jest siła, zwłaszcza w tak wspierającym otoczeniu. To daje poczucie sprawczości, jednoczy pracowników i daje poczucie wspólnej misji i wizji.

Podejście Intrum do bycia firmą odpowiedzialną społecznie doskonale podsumowują słowa Anny Hyżyk, starszego specjalisty ds. windykacji należności trudnych: – W życiu ważne jest, aby to silniejszy pomagał słabszemu – po to są akcje CSR. Jeśli silna marka, a tym samym silna firma pomaga słabszym, a do tego ma jeszcze pracowników, którzy wkładają w to serce, to nie ma lepszej wizytówki dla pracodawcy. To ludzie tworzą Intrum, to my jesteśmy sercem tej firmy. Pracodawca może wspierać szczytne cele i mieć spełnionych oraz szczęśliwych pracowników. Tak właśnie dzieje się w Intrum. ■

ESG I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ – KONIECZNOŚĆ CZY SZANSA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW?

Raportowanie zrównoważonego rozwoju i atestacja informacji ESG to jedne z najgorętszych tematów w Europie i na świecie. Sprawozdawczość w tym zakresie zmienia się z dobrowolnej na obowiązkową. Nie tylko z powodu opracowywanych globalnie regulacji – obecnie 30 państw przygląda się stworzeniu taksonomii, która określałaby sposób raportowania informacji na temat niefinansowej działalności firm – ale też oczekiwani konsumentów, inwestorów czy kredytodawców.

JAKUB BEJNAROWICZ
dyrektor regionalny na Europę,
AICPA & CIMA

od przedsiębiorców szerszego zestawu informacji biznesowych, a rynki kapitałowe oczekują takiej samej rygorystycznej weryfikowalności informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju, jak w przypadku informacji finansowych. Przeszliśmy od dyskusji o tym, czy jest miejsce dla zrównoważonego rozwoju w biznesie do tworzenia systemów i środowiska regulacyjnego, które umożliwią wprowadzenie ESG do praktyki biznesowej.

Już od kilku lat organy regulacyjne na świecie i inni interesariusze domagają się

Pod koniec czerwca Fundacja Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF, ang. IFRS Foundation) ogłosiła nowe standardy ujawniania informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju. To milowy krok w tworzeniu jasnych i spójnych globalnych ram raportowania ESG. Wraz ze standardami IFRS S1 „General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information” i IFRS S2 „Climate-related Disclosures” wkroczyliśmy w nową erę sprawozdawczości korporacyjnej. A w miarę dojrzewania tych globalnych ram, specjaliści ds. księgowości i finansów będą odgrywać kluczową rolę w zapewnianiu spójności i zaufania zarówno w zakresie raportowania, jak i atestacji informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju.

W Europie na finale jest z kolei tworzenie pierwszego zestawu Europejskich Standardów Raportowania Zrównoważonego Rozwoju (European Sustainability Reporting Standards, ESRS). Wytyczne te pozwolą na ujednoczenie raportów i wskażą firmom,

jakie informacje i w jakiej formie wiele z nich będzie musiało raportować w kolejnych latach zgodnie z dyrektywą CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive, Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju), która weszła w życie 5 stycznia 2023 r.

Ryzyko społeczne i środowiskowe

Rola raportowania ESG będzie więc niezaprzeczalnie rostała. Może też realnie wpływać na pozycję rynkową firmy, dostęp do finansowania i zmniejszenie kosztów pozyskania kapitału czy utrzymanie dotychczasowej współpracy z kontrahentami. Co więcej, jak dowodzi raport Reimagining Performance Management, który został opracowany przez AICPA & CIMA we współpracy ze Światową Radą Biznesu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (World Business Council for Sustainable Development, WBCSD), przedsiębiorstwa mają teraz odpowiedzialność wobec dużo szerszego grona interesariuszy – klientów, pracowników, dostawców.

Czynniki ESG, zgodnie ze swoją nazwą, obejmują dbałość o środowisko, kwestie społeczne i sposób prowadzenia biznesu (np. ślad węglowy organizacji, to w jaki sposób zmniejsza ona zużycie wody, jak współpracuje z lokalnymi społecznościami, dba o kwestie pracownicze i różnorodność kadr oraz jaką ma politykę w obszarze etyki w prowadzeniu biznesu i przeciwdziałania korupcji). Ocena wpływu na kwestie społeczne i środowiskowe, a ściślej – świadomość ryzyka społecz-

nego oraz środowiskowego – ma kluczowe znaczenie dla budowania przez przedsiębiorców odpornego, zrównoważonego biznesu.

Choć wiele firm może jeszcze nie odczuwać, by ryzyka związane z czynnikami ESG bezpośrednio je dotykały, to wydaje się bardziej niż prawdopodobne, że zmieni się to w perspektywie kilku lat. Raport Global Risk Report 2023 przygotowany przez Światowe Forum Ekonomiczne (World Economic Forum) wskazuje, że większość zagrożeń o największym prawdopodobieństwie wystąpienia w ciągu najbliższej dekady wiąże się z ESG i zrównoważonym rozwojem. Za najpewniejsze rodzaje ryzyka uznano:

1. Niepowodzenie w łagodzeniu zmian klimatycznych (ryzyko środowiskowe),
2. Niepowodzenie adaptacji do zmian klimatu (ryzyko środowiskowe),
3. Klęski naturalne i ekstremalne zdarzenia pogodowe (ryzyko środowiskowe),
4. Utratę różnorodności biologicznej i załamanie ekosystemu (ryzyko środowiskowe),
5. Niezamierzoną migracją na dużą skalę (ryzyko społeczne),

6. Kryzys zasobów naturalnych (ryzyko środowiskowe),

7. Erozę spójności społecznej i polaryzacja społeczna (ryzyko społeczne),

8. Powszechną cyberprzestępczość i brak bezpieczeństwa w sieci (ryzyko technologiczne),

9. Konfrontację geoeconomiczną (ryzyko geopolityczne),

10. Szkody środowiskowe na dużą skalę (ryzyko środowiskowe).

Szansa dla przedsiębiorców

Zmiany legislacyjne, zmiana podejścia podmiotów zapewniających finansowanie oraz zmiana oczekiwań udziałowców w obliczu ryzyk reputacyjnych i toczących się debat społecznych, a także presja ze strony klientów i inwestorów – którzy podejmują coraz częściej decyzję o lokowaniu swoich środków w konkretnych firmach na podstawie ich działań w zakresie ESG – przyczyniają się do tego, że wiele firm zdaje już sobie sprawę, że będą rozliczane z wykonania celów w zakresie ochrony środowiska, odpowiedzialności społecznej i ładu korporacyjnego w takim samym stopniu jak w przypadku wyników finansowych. Jednak zamiast postrzegać ten nowy trend jako konieczność, warto spojrzeć na niego jako na istotną szansę biznesową dla przedsiębiorców.

Zdolność do zaspokojenia oczekiwań udziałowców i interesariuszy zawsze była kluczem do zapewnienia komercyjnego sukcesu i kwestie związane z ESG nie stanowią wyjątku. Podobnie jak w przypadku wszystkiego, co dotyczy biznesu, jeśli coś ma być zarządzane, musi

CZYNNIKI ESG, ZGODNIE ZE SWOJĄ NAZWĄ, OBEJMUJĄ DBAŁOŚĆ O ŚRODOWISKO, KWESTIE SPOŁECZNE I SPOSÓB PROWADZENIA BIZNESU.

być mierzone (w ślad za popularnym w finansach powiedzeniem „What gets measured, gets managed”, czyli „Jeśli możesz coś zmierzyć, możesz tym zarządzać”). Dlatego pierwszym krokiem dla przedsiębiorców powinno być wdrożenie sprawozdawczości zintegrowanej i najlepszych praktyk z tym związanych.

Jak dowodzi badanie Joining the dots. Decision Making for a New Era przeprowadzone przez AICPA & CIMA, podmioty kierujące się zintegrowanym podejściem w biznesie odnoszą lepsze wyniki. Ponadto, jak wynika z badania CIMA Early evidence on the economic consequences associated with integrated report quality, sprawozdawczość zintegrowana ma pozytywny wpływ na płynność oraz wartość firmy. Działania w tym zakresie zabezpieczają finansową przyszłość firm w perspektywie długotermi-

**KWESTIE
ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU MUSZĄ
ZOSTAĆ WŁĄCZONE
DO STRATEGICZNEGO
PROCESU DECYZYJNEGO
ORGANIZACJI I SYSTEMÓW
INFORMACJI ZARZĄDCZYCH,
KTÓRE KIERUJĄ TYMI
DECYZJAMI.**

nowej i zwiększają ich potencjał inwestycyjny.

Kwestie zrównoważonego rozwoju muszą też zostać włączone do strategicznego procesu decyzyjnego organizacji i systemów informacji zarządczych, które kierują tymi decyzjami. Powinny zostać uwzględnione w decyzjach dotyczących alokacji zasobów i osadzone w kulturze organizacyjnej, aby stymulować wydajność.

W końcu przedsiębiorcy muszą zastanowić się, jak rozwijać swoje produkty i usługi oraz przekształcić wdrożone modele biznesowe.

Pozycja rynkowa danej firmy będzie zależeć coraz bardziej od wskaźników ESG. Firmy, które nie będą przykładać odpowiedniej wagi do raportowania zrównoważonego rozwoju muszą się też liczyć z utrudnionym lub droższym dostępem do kapitału. Czy przedsiębiorcy tego chcą, czy nie, zrównoważony rozwój będzie definiował ich firmy w coraz większym stopniu. Powinni być na to przygotowani, bo w kwestiach związanych z ESG klauzula „opt-out” zwyczajnie nie istnieje. Ale ta konieczność jawi się także – a może przede wszystkim – jako szansa na osiągnięcie lepszych wyników biznesowych, spełnienie oczekiwań udziałowców i interesariuszy, i finalnie – długotrwały sukces. ■

ZAANGAŻOWANI PRACOWNICY, CZYLI O ROLI AKTYWNOŚCI PROSPOŁECZNYCH W BUDOWANIU EFEKTYWNEGO I ZADOWOLONEGO ZESPOŁU

XXI wiek, a w szczególności jego ostatnia dekada, przyniósł zaskakująco wiele zmian w podejściu do biznesu oraz jego miejsca w środowisku – zarówno naturalnym jak i społeczno-kulturowym. I chociaż podstawowe prawa ekonomii są niezmiennie, poza nimi właściwie wszystko już jest ruchome.

ANITA GOŁĘBIOWSKA

dyrektorka zarządzająca siecią OSCBR

Dynamizm tych modyfikacji, który wymusza na przedsiębiorcach elastyczność, jest nieubłagany, często konieczny ze względu na środowisko

i społeczną świadomość wpływu, jaki biznes i praca ogółem mają na nasz dobrostan fizyczny i psychiczny.

Niektórym trudno sobie wyobrazić, że w czasie tak powszechnej mobilizacji, ogólnej „zielonej rewolucji”, potrzeby wdrożenia rozwiązań well-beingowych czy chociażby elastyczności, jaką wymogła na nas wszystkich pandemia Covid-19, nadal istnieją firmy i instytucje, które są skostniałe w tak elementarnym obszarze,

jakim jest zarządzanie pracownikami – często już na etapie rekrutacji.

Potrzeba wsparcia w każdym obszarze

W procesie onboardingu, a następnie rozmów z właścicielami przedsiębiorstw w ramach działalności Ogólnopolskiej Sieci Certfikowanych Biur Rachunkowych (OSCBR), zauważyliśmy ogromną potrzebę wsparcia w tym obszarze. Mniejsze i większe biura borykają się z problemami związanymi z brakiem zaangażowania pracowników, ich niezadowoleniem, a w konsekwencji ogromną rotacją na stanowiskach. W oczach wielu młodsze pokolenia są leniwe, roszczeniowe, a do tego nielejalne.

Czy na pewno?

Z pewnością ludzie młodzi, którymi zapełnił się rynek, mają zupełnie inne podejście do pracy, inne przyzwyczajenia, rzadziej znają niedostatek, a przez to mniej się boją utraty źródła dochodu. Badania wskazują, że z tego właśnie powodu częściej wybierają rezygnację z obecnego miejsca pracy, które nie spełnia ich oczekiwań. Z mojego punktu widzenia nie jest to jednak związane z ich wyrachowaniem czy ogólnym lenistwem – ale paradoksalnie właśnie z edukacją i świadomością niewątpliwego wpływu pracy na życie prywatne. Generacje Y i Z, czyli pokolenia pracowników urodzonych po 1981 r., w większości są świadome stale umacniającej się roli pracownika i doskonale rozumieją, że korzyści z pracy nie mogą płynąć już tylko w jednym kierunku.

W dzisiejszym dynamicznym i konkurencyjnym środowisku biznesowym znalezienie skutecznych sposobów budowania efektywnego i zadowolonego zespołu jest kluczowe dla sukcesu organizacji. Z doświadczenia mojego oraz setek przedsiębiorców, z którymi mam przyjemność współpracować, jednym z najważniejszych czynników wpływających na satysfakcję i zaangażowanie pracowników są aktywności prospołeczne. Wprowadzenie ich do środowiska pracy jest nie tylko odpowiedzialne z punktu widzenia moralnego, ale również ściśle związane z koncepcją ESG, wpisując się w jej obszar społeczny.

Liczne korzyści

Badania i praktyka biznesowa dowodzą, że angażowanie się w działania na rzecz społeczności może przynieść liczne korzyści zarówno dla jednostek, jak i dla całego zespołu, a w konsekwencji może pomóc osiągać cele biznesowe organizacji. Aktywności, jakie może zaproponować i umożliwić pracodawca, podejmowane następnie przez pracowników na rzecz społeczności lokalnej lub szerszego społeczeństwa mogą mieć bardzo szeroki wymiar. Wolontariat, udział w akcjach charytatywnych, organizacja lokalnych inicjatyw społecznych lub wsparcie organizacji non-profit to tylko niektóre z nich. Kluczowe jest, aby pracownicy mieli możliwość angażowania się w sprawy, które są im bliskie i które odpowiadają ich wartościom.

Jedną z głównych korzyści, płynącą z realizacji wspomnianych działań, jest budowanie więzi wewnątrz zespołu. Pracow-

nicy, którzy wspólnie angażują się w działania na rzecz społeczności, mają okazję lepiej poznać się nawzajem poza środowiskiem pracy, dzięki czemu rozwijają empatię, współpracują chętniej i efektywniej, lepiej rozpoznają swoje mocne i słabe strony. Silne więzi między członkami zespołu przekładają się z kolei na lepszą komunikację, zwiększoną motywację i efektywność pracy. Zmniejszają też wpływ szybkiego tempa pracy, stresu i dużych wymagań względem pracownika na ich wypalenie zawodowe.

Indywidualny rozwój pracowników

Aktywności prospołeczne mają nieoceniony, pozytywny wpływ na indywidualny rozwój pracowników – uczestnictwo w nich pomaga rozwijać umiejętności bezpośrednio przydatne w pracy, takie jak zarządzanie projektem, negocjacje, budowanie relacji czy umiejętność pracy w zespole. Mogą być również szansą na rozwijanie umiejętności przywódczych poprzez organizowanie i koordynowanie różnych, często niestandardowych projektów. Pracownicy, którzy angażują się w takie działania, często odczuwają większe poczucie własnej wartości i sprawczości, co bezpośrednio przekłada się na odczuwaną przez nich satysfakcję z pracy.

Wpływ na postrzeganie organizacji

Trudno nie wspomnieć o wpływie, jakie powyższe działania mają na postrzeganie organizacji przez środowisko zewnętrzne i interesariuszy. Firmy, które aktywnie

angażują się w działania społeczne, budują pozytywny wizerunek i zdobywają zaufanie klientów, partnerów biznesowych oraz potencjalnych pracowników. W dzisiejszej rzeczywistości, w której wartości płynące z koncepcji ESG mają coraz większe znaczenie dla konsumentów, organizacje pro-

SILNE WIĘZI MIĘDZY CZŁONKAMI ZESPOŁU PRZEKŁADAJĄ SIĘ NA LEPSZĄ KOMUNIKACJĘ, ZWIĘKSZONĄ MOTYWACJĘ I EFEKTYWNOŚĆ PRACY.

społeczne są postrzegane jako zdecydowanie bardziej wiarygodne i odpowiedzialne. Powinniśmy wręcz zastanowić się nad tym, czy zakładając rozwój silnej organizacji, zaangażowanego zespołu, a także szacunku i zaufania w wymiarze mikro i makroekonomicznym, mamy jeszcze jakkolwiek wybór niż być przedsiębiorcą odpowiedzialnym społecznie?

Skuteczne wprowadzenie aktywności prospołecznych do środowiska pracy wymaga ogromnego wsparcia zarządzania i kultury organizacyjnej. Właściciele i menedżerowie powinni nie tylko promować, ale także aktywnie uczestniczyć i wspierać zaangażowanie się pracowników w tego rodzaju działania. Ciekawym pomysłem jest

tworzeniem struktur wewnętrznych, takich jak grupy robocze ds. społeczności lokalnych, programy mentoringowe czy nawet dni wolne na wolontariat.

Działania powiązane z obszarem społecznym ESG nie są jednak jedynymi, o których w tym kontekście warto wspomnieć. Istotne znaczenie mają także pozostałe elementy koncepcji – środowisko oraz zagadnienia związane z zarządzaniem i łańcem korporacyjnym. I tak organizacje coraz częściej i chętniej angażują się w inicjatywy proekologiczne, nawet te na małą, wewnętrzną skalę np. wspólne sadzenie drzew czy edukacja ekologiczna w miejscu pracy. Organizacje, które wdrażają koncepcję ESG,

często stawiają na transparentne i odpowiedzialne zarządzanie, co przekłada się na większe zaufanie zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne.

Czy warto?

Wnioski płynące z badań i doświadczeń biznesowych jednoznacznie wskazują, że stosując zagadnienia związane z koncepcją ESG organizacja nie tylko spełnia swoje społeczne obowiązki, ale w istotny sposób zwiększa szanse na pozyskanie efektywnego i zadowolonego zespołu.

Nawiązując wreszcie do tezy o lenistwie i braku zaangażowania pracowników młodszych pokoleń – pracodawca oferujący więcej niż tylko „dobrą kawę” i przewidywalną pracę 8 godzin dziennie, zapewniający możliwość nie tylko rozwoju zawodowego, ale także osobistego i społecznego, gwarantujący różnorodność wyzwań, poczucie realnego wpływu na otaczające go środowisko i własną autonomię – otrzymuje w zamian świadomego, kreatywnego oraz zaangażowanego członka zespołu. Pracownik, który pomimo czasem bardzo wymagających wyzwań zawodowych, stresu i szybkiego tempa pracy jest w stanie i potrafi (ze względu na dynamiczną rzeczywistość, w której się wychował i w której od zawsze funkcjonuje, a także nowoczesne rozwiązania technologiczne) zaangażować się, ponieważ pracodawca oferuje mu znacznie więcej niż tylko „zadania i obowiązki” wskazane w formularzu rekrutacyjnym.

Pozostawiam Was więc z retorycznym pytaniem – czy warto?

WDRAŻANIE ROZWIĄZAŃ ESG, CZYLI CO WŁAŚCIWIE ZMIENI SIĘ W NASZEJ FIRMIE?

Wielość debat toczonych w ostatnim czasie wokół idei ESG (Environmental, Social and Corporate Governance) rozszerza krąg zainteresowania już nie tylko wśród osób i działów odpowiedzialnych za ten obszar w firmach. Niezależnie od naszej roli w organizacji, każdy w jakimś stopniu zetknął się lub za chwilę zetknie z tym pojęciem.

TOMASZ SMORGOWICZ
ekspert Uniwersytetu WSB Merito
Gdynia w obszarze ESG

W związku z nowymi dyrektywami Unii Europejskiej wiele firm zmu-

szonych będzie do rozpoczęcia przygotowań do raportowania zrównoważonego (niefinansowego) i konieczności sprostania licznym wymaganiom w tym obszarze. Nie będą to jednak tylko obowiązki wynikające z kwestii prawnych, ale także konieczność dostosowania się do zmian całej gospodarki – rynku, który chce stawać się coraz bardziej świadomy swego oddziaływania na kwestie związane ze środowiskiem naturalnym w duchu

idei zrównoważonego rozwoju, a także firm, które mocno podkreślają, iż kwestie społeczne to coś więcej niż wypełnianie podstawowych obowiązków oraz chęć otaczać się partnerami, którzy, podobnie jak one, hołdują tym wartościom. Aby móc jednak sprostać konieczności zebrania danych i ułożenia ich w stosowne sprawozdania, potrzebna jest głęboka refleksja organizacji w zakresie wpływu jej funkcjonowania na trzy kluczowe obszary naszej działalności – środowisko naturalne, kwestie relacji społecznych oraz gotowość wewnętrzną naszej struktury i sposobu zarządzania.

Wpływ kluczowych obszarów naszego biznesu na otoczenie

Musimy zatem zastanowić się, jak kluczowe obszary naszego biznesu wpływają na grupy ludzi, z którymi się stykamy – począwszy od naszych pracowników, dostawców, klien-

tów po lokalnych mieszkańcach, sąsiadów naszych firm. Należy zbadać wpływ, jaki jest naszym udziałem oraz zastanowić się, jak bardzo relacje, które budujemy, są właściwe i obustronne. W ramach sesji dialogowych powinniśmy pytać zatem, jak ta relacja powinna przebiegać i czy nasi interesariusze chcą coś zmienić w sposobie funkcjonowania naszej organizacji. Inaczej jednak przebiegać będzie dialog z niezwykle ważnym, acz „niemy” interesariuszem, czyli środowiskiem naturalnym. Tutaj musimy dochować jeszcze większej staranności, aby w pełni uznać potrzeby właściwego opisanie i określenia relacji między nami a otaczającą nas naturą. Musimy wyjść dużo dalej niżeli regulacje i przepisy, spojrzeć z perspektywy przyszłych pokoleń i tego, co chcemy po sobie im pozostawić.

Jeszcze jeden obowiązek dla firmy?

Z jednej strony trudno nie zgodzić się z faktem, że to kolejne obszary, w których należy dokonać rewizji i wprowadzać nowe elementy do analizy. To zawsze wiąże się z kosztami i to na wielu poziomach – od zapewnienia odpowiedniej kadry, zmian struktury czy operacjonalizacji wielu obszarów, skończywszy na doposażeniu się w narzędzia, które będą dla nas zbierać dane o zużyciu czy emisjach. Koszty te w krótkim terminie, szczególnie tym początkowym, mogą być dotkliwe w bilansie całościowym firmy. Szczególnie odczuwalne będzie to dla firm z obszaru MSP, któ-

re, nawet jeśli samodzielnie nie będą zobowiązane do raportowania, to dane będą dostarczać swoim kontrahentom w ramach łańcuchów powiązań. Realnie zatem będą musiały przeanalizować wiele czynników, co okaże się dla nich pośrednim obowiązkiem raportowym.

Czy można zatem mówić o jakiś pozytywnych stronach? Jest w uczelnianej gwarze taka anegdota, że na tak postawione pytanie jest jedna, zawsze dobra odpowiedź – to zależy! Wynika to z faktu, że korzyści będą musiały być definiowane indywidualnie dla każdego podmiotu. Przestrzeni, w których w długofalowym działaniu należy wypatrywać benefitów, jest wiele. Pierwszym obszarem budowania korzyści są relacje z ludźmi, którzy angażują się własną pracą w tworzenie wartości organizacyjnej naszej firmy, czyli nasi pracownicy. Dzięki temu, że firma rozumie ich potrzeby, stają się oni nie tylko wykonującymi wskazane zadania, ale także ich postawa zaczyna ewoluować w kierunku bycia partnerem, który bierze większą

**NALEŻY ZBADAĆ WPŁYW,
JAKI JEST NASZYM
UDZIAŁEM ORAZ
ZASTANOWIĆ SIĘ, JAK
BARDZO RELACJE, KTÓRE
BUDUJEMY, SĄ WŁAŚCIWE
I OBUSTRONNE.**

odpowiedzialność za swoją pracę, a tym samym wzmacniania relacje z naszą firmą. Wpływa to na większą wydajność, mniejszą fluktuację i stawanie się naturalnym ambasadorem marki. Są to mierzalne efekty, które mają przełożenie na realne kwoty. Kolejną kwestią są oczekiwania klientów względem firmy, które nie ograniczają się już do najniższej ceny. Prowadzone badania i raporty jasno wskazują, że szczególnie nowe pokolenia mocno zwracają uwagę na zaangażowanie społeczne przedsiębiorstw i analizę ich wpływu na środowisko podczas realizacji swojej podstawowej działalności biznesowej.

Skorzystać z szansy na zmianę

Jeśli zatem chcemy skorzystać z szansy na zmianę naszej firmy w kierunku bardziej dostosowanej do zmieniających się oczekiwań rynkowych, rewizja związana z ESG nie może być jedynie wypełnianiem sprawozdawczości nowych obszarów funkcjonowania organizacji, a głęboką filozoficzną zmianą modelu zarządzania. Jak w każdym tego typu przypadku, podejść do tej kwestii będzie tyle, ile firm, które zmierzają się z tym wyzwaniem. Choć jeśli potraktujemy ją bardziej jako szansę, przyniesie nadzieje na dostosowanie naszego przedsiębiorstwa do nowych, nieprzewidywalnych czasów dla gospodarki całego świata, która coraz mocniej zaczyna zerkać w kierunku sztucznej inteligencji. Może zatem warto zadbać bardziej o tę naturalną, której pokłady są wokół naszej organizacji. ■

ZIELONY BIZNES

CZYLI O KORZYŚCIACH PŁYNĄCYCH Z IMPLEMENTACJI EKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ W BIZNESIE

Obowiązek raportowania ESG już niedługo stanie się faktem. Co prawda w pierwszej kolejności dotknie największe spółki giełdowe, a następnie wszystkie zarejestrowane na terenie Unii Europejskiej, ale kwestia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju odgrywa coraz większą rolę w codziennym zarządzaniu każdym przedsiębiorstwem.

PATRYCJA STRZELECKA
CCO i współzałożycielka
CashDirector

Firmy na całym świecie zdają sobie sprawę z konieczności wprowadzania ekologicznych rozwiązań ze względu na wzrastającą świadomość społeczną oraz regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska. Rozwiązania te są dużo łatwiej

dostępne, niż mogłoby się wydawać. Każdy z polskich przedsiębiorców w bardzo prosty sposób zadba o środowisko, wprowadzając rozwiązania technologiczne, które wpływają na kwestie środowiskowe i społeczne, a dodatkowo ułatwiają zarządzanie firmą.

Rozwiązania ekologiczne dla małych firm w praktyce

Jednym z najbardziej widocznych aspektów ekologicznych jest redukcja zużycia papieru i materiałów eksploatacyjnych, takich jak tonery i tusze. Firmy generują bardzo dużo wydruków podczas codziennego funkcjonowania, tworząc tym samym ogromne ilości odpadów. Wprowadzając obieg dokumentów w formie elektronicznej, który po-

zwala na przechowywanie, przesyłanie i przetwarzanie informacji bez konieczności drukowania, przyczyniamy się do zmniejszenia obciążenia dla środowiska.

Korzystanie z e-archiwum jest kolejnym rozwiązaniem przybliżającym do „zielonego” biznesu. Tradycyjne archiwa zajmują ogromne powierzchnie i generują koszty związane z odpowiednim przechowywaniem papierowych dokumentów. Przez przeniesienie dokumentów do postaci elektronicznej firmy zaoszczędzą nie tylko miejsce, ale również zmniejszą koszty ponoszone w celu zabezpieczenia ważnych materiałów. Cyfrowe archiwum zapewnia łatwy dostęp do dokumentów, umożliwiając ich szybkie wyszukiwanie i udostępnia-

nie. Dodatkowo, e-archiwum w łatwy sposób zabezpiecza przed zagrożeniami, takimi jak pożary czy zalania, co wpływa na bezpieczeństwo przechowywanych informacji. Zmniejsza się także możliwość dostępu do danych wrażliwych osobom nieuprawnionym, co jest obecnie ważną kwestią dla wielu klientów.

Cyfrowa księgowość przyszłością w zarządzaniu firmą

Dbanie o środowisko przejawia się także w korzystaniu z cyfrowej księgowości. Dzięki wprowadzeniu rozwiązań cyfrowych, takich jak programy do zarządzania finansami i księgowością połączone z bankiem, firmy przyspieszają i usprawniają procesy księgowo, jednocześnie ograniczając ilość zużywanego papieru i energii potrzebnej na księgowanie i realizację płatności. Cyfrowa księgowość umożliwia także bardziej precyzyjne monitorowanie wydatków i identyfikację obszarów, w których można zastosować dalsze oszczędności.

**WPROWADZANIE
ZIELONYCH ROZWIĄZAŃ
W BIZNESIE TO NIE TYLKO
OBOWIĄZEK WYNIKAJĄCY
Z PRZEPISÓW, ALE
RÓWNIEŻ SZANSA NA
DŁUGOTERMINOWY
SUKCES.**

Korzyści z prowadzenia “zielonego biznesu”

Implementacja “zielonych” rozwiązań w biznesie przynosi wiele korzyści. Przede wszystkim, firmy, które podejmują działania proekologiczne, budują swoją reputację jako odpowiedzialne podmioty gospodarcze, co wpływa na postrzeganie ich przez klientów, inwestorów i społeczność lokalną. Firmy zwracające uwagę na kwestie ESG są również bardziej odporne na zmienne warunki rynkowe i ryzyka związane z przepisami regulującymi ochronę środowiska.

Ponadto te rozwiązania często przynoszą oszczędności finansowe. Redukcja zużycia papieru, wykorzystanie e-archiwum oraz cyfrowa księgowość obniżają koszty operacyjne, zarówno poprzez zmniejszenie potrzeb związanych z zakupem materiałów biurowych, jak i poprzez efektywniejsze zarządzanie zasobami ludzkimi, dokumentami i finansami.

Wprowadzanie zielonych rozwiązań w biznesie to nie tylko obowiązek wynikający z przepisów, ale również szansa na długoterminowy sukces. Firmy, które podejmują działania na rzecz ochrony środowiska, przyczyniają się do budowy bardziej zrównoważonej i lepszej przyszłości dla nas wszystkich. Dlatego chociaż nowy obowiązek raportowania ESG przynajmniej na ten moment nie będzie obejmował mniejszych przedsiębiorców, to warto już teraz wdrażać „zielone” rozwiązania, aby osiągnąć korzyści dla środowiska i własnej firmy. ■

DLACZEGO ESG JEST WAŻNY DLA BANKÓW?

ESG jest kolejnym krokiem w rozwoju CSR (Corporate Social Responsibility – Społeczna Odpowiedzialność Biznesu). Pozwala w sposób ustrukturyzowany i systemowy zarządzać ryzykami i szansami związanymi z kwestiami środowiskowymi, społecznymi i ładu organizacyjnego. Wprowadza szczegółowe wskaźniki efektywności, które umożliwiają mierzenie i monitorowanie własnych wyników i porównywanie postępów realizacji strategii ESG między firmami.

EWA DEPERAS-JARCZEWSKA
dyrektorka Zespołu Corporate Sustainability Credit Agricole

Według tego podejścia czynniki społeczne, środowiskowe i zarządcze powinny być uwzględnione w strategiach, politykach i innych dokumentach wewnętrznych. Jeśli firma zarządza w sposób odpowiedzialny, ma precyzyjnie przeanalizowany swój wpływ na otoczenie i zna ryzyka, które mogą wpłynąć na jej działalność w różnych okresach. Organizacja jest dzięki temu lepiej przygotowana na przyszłe wyzwania, a zarazem bardziej odporna.

Zadanie dla wszystkich pracowników

ESG jest sposobem prowadzenia biznesu, który uwzględnia wpływ na otoczenie. Każda firma powinna sprostać rosnącym wy-

zwaniom i oczekiwaniom coraz bardziej świadomych pracowników, klientów, dostawców, partnerów biznesowych, regulatorów czy społeczności lokalnych. Powinna wziąć też pod uwagę swój wpływ na środowisko naturalne. Oznacza to, że ESG to zadanie dla wszystkich pracowników. Kwestiami ESG powinien zajmować się cały bank, a nie tylko jeden, wyznaczony do tego dział.

Na kim spoczywa odpowiedzialność?

Pozostaje zatem pytanie, czy ESG jest obowiązkiem, czy raczej wciąż zależy od woli firm? W obliczu aktualnych wyzwań klimatycznych, to przede wszystkim na dużych firmach spoczywa duża odpowiedzialność w zakresie minimalizowania wpływu na środowisko. Co więcej, w związku z Europejskim Zielonym Ładem i planem osiągnięcia przez Unię Europejską neutralności klimatycznej do 2050 r., sektor finansowy ma odegrać szczególną rolę w transformacji. Finansuje on gospodarkę, dlatego jego zadaniem jest kierowanie kapitału w stronę zrównoważonych działalności

gospodarczych, z pozytywnym wpływem środowiskowym i społecznym. Banki – poprzez swoją strategię, ofertę i warunki finansowania – decydują, komu dać środki. To właśnie pozwala im mieć wpływ na rozwój konkretnych sektorów gospodarki.

Co banki mogą robić w tym zakresie?

Dobrym przykładem jest pomaganie w uzyskaniu finanso-

**W ZWIĄZKU Z EUROPEJSKIM
ZIELONYM ŁADEM I
PLANEM OSIĄGNIĘCIA
PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
NEUTRALNOŚCI
KLIMATYCZNEJ DO 2050 R.,
SEKTOR FINANSOWY MA
ODEGRAĆ SZCZEGÓLNĄ
ROLĘ W TRANSFORMACJI.**

wania na inwestycje przyjazne klimatowi, np. wymianę pieca. Bank Credit Agricole przystąpił do programu „Czyste powietrze” NFOŚiGW, aby wspierać we wnioskowaniu o rządową dotację, ale też umożliwiać kredytowanie takich przedsięwzięć. Dzięki temu również osoby mniej zamożne mogą korzystać z nowoczesnych, przyjaznych środowisku rozwiązań. Innym przykładem jest nieudzielanie

finansowania podmiotom, które mają negatywny wpływ na środowisko czy zdrowie. Mogą być to np. producenci tytoniu czy firmy zajmujące się wydobywaniem węgla.

Dzięki takiemu podejściu bank wzmacnia swoją wiarygodność zarówno w oczach pracowników, jak i kontrahentów czy klientów. Może mieć również realny wpływ na otoczenie, w którym funkcjonuje. ■

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ – CZY WARTO PODJĄĆ WYSIŁEK W CELU WDROŻENIA ZASAD ESG W FIRMIE?

Z **Martą Pilczuk, prezes Kraft Heinz Polska** na temat odpowiedzialnego i zrównoważonego rozwoju w biznesie rozmawia Katarzyna Mazur.

O **obowiązkach czy woli biznesu? Jak Pani rozumie konieczność wdrożenia ESG do firmy?**

Jedno i drugie. Tak naprawdę powodów, dla których firmy – również my – decydują się na zrównoważony rozwój, jest wiele – dostęp do specjalnych zasobów, chęć kształtowania wizerunku czy coraz bardziej doceniane w biznesie względy etyczne. Ponadto, by rozwijać się w sposób bardziej odpowiedzialny i zrównoważony skłania presja otoczenia – regulatorów, kredytodawców, inwestorów, konsumentów, ale również pracowników, którzy są filarem każdej organizacji. Zasady zrównoważonego rozwoju prędzej czy później będzie musiała wdrożyć każda firma. Dlatego warto myśleć o nim nie od strony obowiązku czy woli, ale korzyści, które może przynieść firmie, środowisku, społeczeństwu.

Co biznes robi w kierunku wdrożenia rozwiązań ESG i jakie dostrzega wyzwania?

Najistotniejszym wyzwaniem podczas opracowania strategii ESG jest identyfikacja potrzeb

i możliwości organizacji oraz określenie szans i ryzyk, jakie wynikają z funkcjonowania firmy. Jednym z działań Kraft Heinz, które wdrożyliśmy w Polsce i na całym świecie, jest wspieranie lokalnej społeczności. Rokrocznie angażujemy się w działania Szlachetnej Paczki, prowadzimy program na rzecz różnorodności, w ramach którego osiągnęliśmy 50 proc. kobiet na stanowiskach kierowniczych w biurze Kraft Heinz Polska w Warszawie, jesteśmy sygnatariuszem Karty Różnorodności i otrzymaliśmy nagrodę Parytet Płac 2023 ze względu na płęć, jako standard realizowany od wielu lat. Ponadto kompleksowo opracowaliśmy zasady i wskazówki dla naszych dostawców. Nasi dostawcy są zobowiązani do przestrzegania zasad (takich jak uczciwość, bezpieczeństwo, zgodność z prawem, przejrzystość oraz przyjazne dla zdrowia warunki pracy) również w kwestii doboru podwykonawców. Sporządzając jeden wspólny dokument, do którego ma dostęp każdy dostawca, mamy pewność, że informacja o naszych wartościach dociera i stosują się do naszych zasad.

Biznes odpowiedzialny społecznie, czyli jaki?

Biznes odpowiedzialny społecznie to taki, który widząc szanse i zagrożenia, aktywnie podejmuje działania dla dobra nas wszystkich. Tutaj możemy mówić zarówno o działaniach na małą skalę, jak i takich, które oddziałują na cały sektor globalnie. W naszej fabryce w miejscowości Pudliszki oraz w warszawskim oddziale Kraft Heinz dołączyliśmy w tym roku do ESG Week, w ramach którego pracownicy zorganizowali akcję sprzątnięcia terenów zielonych, w tym nadwiślańskich. Łącznie zebrali 300 kilogramów odpadów. Jest to działanie na mniejszą skalę, ale gdyby każda firma w Polsce zorganizowała taką akcję chociaż raz w roku, to możemy sobie wy-

POWODÓW, DLA KTÓRYCH FIRMY DECYDUJĄ SIĘ NA ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ, JEST WIELE – DOSTĘP DO SPECJALNYCH ZASOBÓW, CHĘĆ KSZTAŁTOWANIA WIZERUNKU CZY CORAZ BARDZIEJ DOCENIANE W BIZNESIE WZGLĘDY ETYCZNE

obrazić, jak czysta byłaby Polska. Inną inicjatywą w ramach realizacji ESG jest Dzień Otwarty Groowera, który organizujemy w Pudliszkach dla dostawców. Jest to przestrzeń do wymiany doświadczeń, rozmowy o innowacjach, bardziej wydajnej produkcji. Nasza fabryka w Pudliszkach otrzymała nagrodę Stowarzyszenia Agro Academy za bliskie relacje z plantatorami, prowadzenie prób pomidorów na dużą skalę i wdrożenie lepszego przygotowania gleby do czasu suszy. Ta inicjatywa ma ogromne znaczenie dla uprawy pomidora w Polsce.

Czy zielony biznes przynosi korzyści?

Dbałość o środowisko naturalne to jeden z filarów naszej działalności. Bo każda firma w jakiś sposób na nią wpływa. I każda może, chociażby ograniczyć eksploatację zasobów i energii, a tym samym zmniejszać koszty finansowe. W Kraft Heinz podejmujemy

od wielu lat aktywne starania, aby oszczędzać wodę i energię, ograniczać emisję CO₂, minimalizować ilość odpadów oraz sprawić, by nasze opakowania były przyjazne dla środowiska. W ramach przyjętego w naszej strategii celu zobowiązujemy się do współpracy z dostawcami. Efektem tej współpracy ma być opracowanie rozwiązań i praktyk na rzecz ochrony środowiska naturalnego. W Kraft Heinz 16 obiektów na całym świecie, w tym nasza fabryka w Pudliszkach, osiągnęło zerowy poziom odpadów na wysypiskach. To dzięki zmianom na poziomie pozyskiwania, produkcji i pakowania produktów. Osiągnęliśmy wynik 90 proc. odpadów nadających się recyklingu. To nasz wkład w walkę z rosnącymi górami odpadów.

Jaka jest rola aktywności prospołecznych w budowaniu efektywnego i zadowolonego zespołu?

Większość z nas chce pomagać. Nie wiemy tylko jak, gdzie, z kim. Czasami po prostu potrzebujemy zachęty. Inicjatywy w ramach ESG to działania z misją, które realnie wpływają na losy społeczności i środowiska. To nie tylko wolontariat, ale też doskonały team building. Wspólna praca pozwala na integrację pracowników, którzy na co dzień funkcjonują w podzielonych na działy czy zespoły organizacjach. Takie akcje poprawiają jakość komunikacji, uczą współpracy. Zmienia się atmosfera, kiedy pojawiają się wspólne doświadczenia dobroczynności.

Czy wdrożenie ESG to zadania dla całej organizacji?

Niewątpliwie strategia ESG jako filar działania organizacji wymaga zaangażowania całej społeczności firmy i każdego pracownika z osobna. Pracując w organizacji, jesteście małą częścią, która ją tworzy. Ważne, żebyśmy zgodziliśmy się z zasadami, które są ważne dla pracodawcy. W Kraft Heinz doświadczamy tego wielowymiarowo, ponieważ jesteśmy firmą międzynarodową. Na przykład wspomniany ESG Week odbył się w kilku krajach w Europie Wschodniej i krajach Bliskiego Wschodu. Proszę sobie wyobrazić, że w siedmiu miejscach na świecie działamy na rzecz środowiska w jednym tygodniu. Nie znamy się, a jednak robimy coś wspólnie. Posiadamy te same standardy wobec dostawców. Niesamowite jest również, że to, co zainicjujemy, może stać się działaniem, które będzie kontynuowane przez naszych współpracowników w innych krajach. Tym samym każdy z nas ma wpływ na to, by świat stawał się lepszy. ■

KORZYSTNY OBOWIĄZEK

– JAKIE ATUTY NIESIE
KONIECZNOŚĆ
RAPORTOWANIA
POZAFINANSOWEGO
PRZEZ FIRMY?

Składanie raportów pozafinansowych przez firmy, tzw. raportowanie ESG, z pewnością wpłynie na sposób funkcjonowania nie tylko dużych korporacji, ale całego biznesu. Bo choć obowiązek ten w swych aktualnych ramach dotyczy największych giełdowych spółek, to z jednej strony będzie sukcesywnie rozszerzany, z drugiej zaś rozpropaguje pewien zwyczaj, którego rynek zacznie wymagać.

WOJCIECH ŚWIĄTEK

dyrektor ds. zrównoważonego rozwoju, Schneider Electric

„**N**ie wiem, nie mam zdania” – to najczęstsza odpowiedź, jaką wśród przedstawicieli dużych polskich firm usłyszeć można było usłyszeć na pytanie, czy obowiązek raportowania ESG przyniesie ich przedsiębiorstwom korzyści. Udzieliło jej 48 proc. zbadanych w tegorocznej edycji raportu „Elektryczność 4.0”, przygotowanego przez Schneider Electric i fundację Digital Poland. Tak znaczna liczba przedstawicieli firm, którzy nie

mają jeszcze wyrobionego zdania, wynika prawdopodobnie z tego, że konieczność raportowania pozafinansowego jest obowiązkiem nowym, nieprzetestowanym w praktyce na szerszą skalę. Może także stanowić potwierdzenie faktu, że temat ten w firmach nie jest jeszcze silnie dyskutowany i nie wszyscy zdobyli niezbędną wiedzę w tym zakresie.

Jeśli do powyższych 48 proc. zbadanych dołączymy grupę złożoną z 22 proc. respondentów,

PODSTAWOWYMI CZYNNIKAMI, KTÓRYMI ORGANIZACJE RYWALIZUJĄ NA RYNKU PRODUKTÓW CZY USŁUG, JEST CENA, JAKOŚĆ ORAZ TEMPO REALIZACJI.

którzy udzielili odpowiedzi negatywnej na wspomniane pytanie, to pomysł, by podejmować kwestię korzyści, jakie z tego obowiązku mogą czerpać firmy, wielu może się wydać karkołomny. Jeżeli jednak już dziś nie umotywuujemy korzyściami biznesowymi tej konieczności, to pozwolimy, aby firmy przegapiły szansę na wypracowanie przewag konkurencyjnych. Obowiązek raportowania ESG firm zmieni zasady gry rynkowej. Kto się w nich szybko

i sprawnie odnajdzie, ten może wiele zyskać.

Większa przejrzystość zasad

Podstawowymi czynnikami, którymi organizacje rywalizują na rynku produktów czy usług, jest cena, jakość oraz tempo realizacji. Obligatoryjność przedstawiania raportów ESG otwiera zaś nowy obszar konkurowania np. wpływem działalności danego przedsiębiorstwa na środowisko, jego współpracą ze społecznościami lokalnymi

czy inkluzywnością polityki personalnej. Wszystkie te kwestie będą ujęte w raportach pozafinansowych i na tej podstawie będzie można dokonywać oceny danej firmy.

Raportowanie ESG zagwarantuje większą przejrzystość w obszarach, które dotąd bazowały na deklaracjach i zapewnieniach. Możliwy stanie się przykładowo wgląd w realne emisje CO2 firm we wszystkich obszarach i weryfikacja zapewnień dotyczących troski o środowisko. Bazując na tych informacjach, firmy będą mogły decydować o wyborze kontrahentów, banki o przydzielaniu finansowania na inwestycje czy bardziej szczegółowo – o konkretnych warunkach udzielenia wsparcia finansowego itp. To pozwoli premiować organizacje, które realnie dążą do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, umocni ich pozycję rynkową, zwiększy ich konkurencyjność, a ukróci zjawisko tzw. „greenwashingu” w biznesie.

Ponadto ważne jest (oprócz samego ujawnienia) wykazanie stałego obniżania wartości emisji. Od razu będzie można ocenić, w jakim stopniu przyjęta strategia zrównoważonego rozwoju, obszary zmian i akcje są efektywne.

Nowe partnerstwa – nowe korzyści

Raportowanie w zakresie zrównoważonego rozwoju pozwoli wyłonić te przedsiębiorstwa, którym realnie zależy na zmianie. To zaś stworzy nową płaszczyznę porozumienia między nimi i będzie okazją do nawiązania współpracy i kooperacji, by cele ESG osiągnąć jeszcze

FIRMY POWINNY UZNAĆ RAPORTOWANIE ESG JAKO MOŻLIWOŚĆ ZYSKANIA NOWYCH BODŹCÓW DO ROZWOJU I ZDOBYCIA PRZEWAG KONKURENCYJNYCH.

szybciej. Postęp w drodze do ich realizacji jest dziś wartością samą w sobie, którą doceniają klienci biznesowi i indywidualni.

Wyżej wspomniany postęp realizuje się m.in. poprzez wykorzystanie technologii cyfrowych, za których sprawą możliwe jest optymalizowanie zaangażowania sił i środków, czyli zasobów przedsiębiorstw. Optymalizacja zaś – mówiąc w uproszczeniu – przekłada się na koszty, jakie ponoszą firmy, by funkcjonować, a także zyski, jakie ze swej działalności czerpią. W efekcie zaś organizacje stają się zwinniejsze i lepiej przygotowane na rynkowe wyzwania.

Koszt czy inwestycja

Cały proces, przynajmniej we wstępnej fazie, wymaga pewnych inwestycji w zasoby, w tym ludzi i narzędzia, ale z czasem powinien przyjąć zwrot z tych inwestycji w postaci pozyskania nowych klientów i obszarów działania.

Dzięki transparentności kwestii związanych z ESG w firmach możliwe stanie się podpatrywanie tego, co robią inni, zmierzając drogą zrównoważonego rozwoju, i jakie postępy na niej osiągają. Podpatrywanie najlepszych oraz wzorowanie się na nich to najskuteczniejszy sposób nauki, ko-

rzystania z doświadczeń innych i osiągania postępów. Innymi słowy: dzięki raportom pozafinansowym na rynku zostanie uruchomiony mechanizm uczenia się od innych i wykorzystywania ich osiągnięć, by uzyskać podobne wyniki.

Partnerstwo w zmianie

To wszystko sprawia, że firmy powinny uznać raportowanie ESG jako możliwość zyskania nowych bodźców do rozwoju i zdobycia przewag konkurencyjnych. Nacisk, jaki w ostatnich latach kładziony jest na zrównoważony rozwój, ma na celu zwiększenie innowacyjności europejskich gospodarek przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów środowiskowych, społecznych czy w zakresie ładu korporacyjnego przedsiębiorstw.

Tymczasem z raportu „Koszty i Wyzwania ESG” autorstwa Polskiego Stowarzyszenia ESG wynika, że więcej niż połowa firm, które zatrudniają od 50 do 500 pracowników, nie słyszała dotąd o tym pojęciu. Jest to sygnał niepokojący, ponieważ oznacza, że podmioty te nie mają właściwej orientacji w otoczeniu biznesowym, w którym funkcjonują. Nie wiedzą zatem, jakie czynniki już dziś kształtują sposób funkcjonowania na rynku. Dziś ważna rola spoczywa na partnerach biznesowych, którzy są świadomi zachodzących zmian i edukują swoje otoczenie oraz ułatwiają postawienie pierwszych kroków na drodze do zrównoważonego rozwoju. Taka jest przyszłość, której nie unikniemy. Do takiej przyszłości powinniśmy się już teraz przygotować. ■